

19-04-2006

Čís.

0152

piil.

[Signature]

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta

a

Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola

Bakalářská práce

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta
a
Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola

Historie kůru farního kostela sv. Martina v Třebíči

Vedoucí závěrečné práce:

PhDr. Tomáš Slavický, PhD.

Autor:

Tereza Heřmanová

Bydliště:

Smila Osovského 2, Třebíč

Studijní obor:

Sbormistrovství chrámové hudby

Forma studia:

Tříleté bakalářské prezenční studium

Duben 2006

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury.

Praha, 2006

Tereza Heřmanová

Poděkování

V první řadě musím poděkovat PhDr. Tomáši Slavickému PhD. za podnětné rady, připomínky a laskavé vedení v průběhu celé mé práce. Dále pak panu Jaroslavu Paikovi za poskytnutí cenných svědectví, dokumentů a informací, ing. Karlu Tomkovi za pomoc při práci s notovými materiály a PhDr. Otmaru Urbanovi, kterého jsem měla tu čest osobně znát a z jehož Kapitol z dějin hudby v Třebíči jsem hojně čerpala. Jeho autentické vzpomínky jsem se v práci snažila zachytit.

Existuje také celá řada lidí, kterým by se slušelo na tomto místě poděkovat a kterým jsem za pomoc vděčná. Mezi nimi zejména: Mgr. Pavle Semerádové, p. Jiřímu Dobešovi, Mgr. Terezii Výborné, Vendulce Hružové, Michaelle Hrubéšové, Ladislavě Ondrákové, Mgr. Marku Bušovi, Michaelu Kročilovi, Štěpánu Pražákovi, Jiřině Solařové a mnohým dalším.

Obsah

1. Úvod.....	7
2. Dějiny města Třebíče.....	8
2.1. Založení kláštera.....	8
2.2. Od povýšení městských práv po zkázu kláštera.....	8
2.3. Šestnácté a sedmnácté století.....	10
2.4. Od osmnáctého století po zánik feudalismu.....	11
2.5. Novodobé dějiny města – průmysl a výroba.....	13
2.6. Doba poválečná.....	15
3. Dějiny chrámu svatého Martina.....	16
4. Městská věž.....	17
5. Kůr a varhany.....	18
6. Hudební vývoj na třebíčsku.....	21
6.1. Počátky hudebního dění.....	21
6.2. Sedmnácté a osmnácté století.....	22
6.3. Rod Strnišťů.....	24
6.4. Světská hudba v Třebíči.....	25
6.5. Dvacáté století.....	25
7. Archiv.....	27
8. J. Strniště, ALMA REDEMPTORIS - rozbor skladby.....	32
8.1. Hudební rozbor.....	34
9. Současné hudební dění v kostele svatého Martina.....	36
9.1. Svatomartinský chrámový sbor.....	36
9.2. Musica animata.....	39
9.3. Musica animata Humeris.....	43
10. Nejnovější kulturní aktivity.....	44
11. Závěr.....	45
12. Použitá literatura a prameny.....	47
13. Přílohy.....	48

KOSTEL SVATÉHO MARTINA V. TŘEBÍČI

1. Úvod

Kostel svatého Martina v Třebíči a kulturní dění jehož byl centrem je obrovským zdrojem informací. Některé z nich již byly prozkoumány i publikovány. Tato práce se však zaměřuje především na hudební dějiny chrámu a zejména pak na notové dědictví děkanského archívu.

Archív jako celek nebyl ještě nikdy uspořádán a dosud chyběl také jakýkoliv katalog, který by usnadňoval orientaci v materiálech, jenž mají co nabídnout i dnešním chrámovým hudebníkům. Soupis hudebnin je tedy těžištěm a nejpodstatnějším oddílem celé práce.

Archiv samozřejmě nevznikl samoúčelně a sám o sobě. Úvodní kapitoly tedy mapují bohatý kulturní a hudební vývoj na Třebíčsku, zvláště pak v zdejších kostelích, vysvětlují v jakém prostředí se pohybovali místní hudebníci a z jakých podmínek vzešly ty které hudební spolky. Nebýt jich a jejich provozovací praxe, nebylo by ani archívu, nebyl by totiž potřeba žádný notový materiál.

Jako jeden příklad z mnoha vybrala autorka práce skladbu dochovanou v několika opisech, kterou také spartovala. Nabídnut je zde i stručný rozbor spartovaného dílka, které má především dokumentační hodnotu a pomáhá dotvořit čtenáři obraz úrovně, ale hlavně nadšení s jakým byla hudba v Třebíči realizována. Autor antifony Alma Redemptoris je Jindřich Strniště, který představuje typického regenschoriho, jakých bylo v Čechách i na Moravě mnoho desítek, ale díky nimž zněla nejen v kostelích kvalitní hudba.

V závěru práce se může čtenář dozvědět, jak na tradici ředitelů kůrů navázali a navazují dnešní hudebníci v Třebíči a jak se hudební provoz v chrámu svatého Martina utvářel díky vlivům vnějším i vnitřním až do současnosti.

2. Dějiny města Třebíče

2.1. Počátky dějin města

Město Třebíč se rozkládá na obou březích řeky Jihlavy v Českomoravské vrchovině. Dnešní Třebíč má bezmála čtyřicet tisíc obyvatel a do této podoby se rozrůstala zejména v minulém století zásluhou obuvnického průmyslu a později - v sedmdesátých letech - díky vzniku Jaderné elektrárny v nedalekých Dukovanech.

Historie města sahá hluboko do minulosti. O pravěkém osídlení Třebíče neexistují žádné důkazy, ale na počátku kulturních dějin stojí založení benediktinského kláštera roku 1101. Z této doby se však bohužel nedochovaly žádné přímé prameny, které by nám poskytly svědectví události, nicméně máme několik zpráv z doby pozdější. Např. opis Kosmovy kroniky z trebičského kláštera, kde neznámý mnich připsal roku 1115 zprávu o založení trebičského kostela¹. Zprávy starých kronikářů dokládají, že prvním opatem kláštera byl Cuno.

2.2. Od povýšení městských práv po zkázu kláštera

Od roku 1277 se dočítáme v historických listinách o Třebíči jako o městě, což samozřejmě znamenalo oproti vesnicím mnoho privilegií. Z listu tehdejšího opata Martina se dovídáme, že zakladatelem města je lokátor Heřman, kterého Martin dal zavolat z ciziny a slíbil mu „milostivé zacházení“.² Lokátor založil Třebíč na pravém břehu Jihlavy, kde vyměřil velké obdélníkové tržiště a kolem něj dlouhé úzké parcely pro výstavné měšťanské domy.

Nad těmito pozemky, bylo vyvýšené tiché místo, kde byly brzy položeny základy chrámu svatého Martina.

O životě uvnitř Třebíčských hradeb se opět dochovalo jen velmi málo pramenů. Za zmínku snad stojí jen dvě návštěvy Jana Lucemburského v letech 1312 a 1315, kdy byl majetek měšťanů a město samé ohrožováno loupeživým rytířem Jimramem z Boskovic, který držel nedaleký hrad Sádek.

¹ Děk štědrosti zakladatelů Oldřicha Brněnského a Litolda Znojemského - patřil k nejbohatším v celém přemyslovském státě a působil jako významné středisko náboženského života, vzdělanosti i pilné kolonizační činnosti

² Jedná se o nejstarší dochovanou listinu. Opat Martin v ní oceňuje zásluhy Heřmana v Třebíči (v latin. orig. Hermannii in Trebetz)

Podle prvního historika města A. Kubeše „*sám král Jan obrátil k tomuto hradu a dobyv ho, dal osmnáct loupežníků tam zajatých popraviti.*“³

Kláster v této neklidné době však nepozbyl své prestiže a svojí autoritou zaštiťoval řešení složitých politických otázek spojených s hospodářským rozmachem a kolonizací přilehlých vesnic. Benediktini navíc velmi dobře vycházeli s Janem Lucemburským a přivítali i vládu jeho nástupce, syna Karla.

Byl to právě Karel IV, který - ještě jako markrabě moravský - udělil městu významné privilegium, kterého Třebíč od roku 1335 užívala⁴. Tím, nabytí chod města pevného řádu a upevnila se i pozice Třebíče, jako významného obchodního střediska. Tomu přispívala i výhodná pozice - mezi Brnem a Vídní.

Roku 1405 byl ve městě založen špitál, ale v brzké době - po smrti Jana Husa - se začaly v Třebíči, podobně jako v jiných městech, projevovat náboženské nepokoje. Po porážce císaře Zikmunda u Německého Brodu byla Třebíč (společně s Brnem a Ivančicemi) odevzdána pod ochranu moravskému místodržiteli Albrechtu Rakouskému. Kláštera se stejně jako celého města zmocnili stoupenci Jana Žižky, který však sám padl při dobývání Přibyslavi. Silná husitská posádka sídlící v klášteře byla zdrojem nepokojů pro celé území. Jak dlouho se posádka v třebíčském klášteře zdržela, není přesně známo. Pravděpodobně tomu tak bylo minimálně do roku 1430.

Po husitských válkách prožíval klášter a potažmo i město Třebíč hlubokou hospodářskou krizi. Velké dluhy, četné investice do stavebních prací při opravách klášterních budov a městských hradeb poničených válkami a další výdaje přivedly klášter do nezáviděníhodné situace. Bohužel ani vynaložení velkých finančních prostředků na opravu a zdokonalení městského obranného systému nezachránilo město před katastrofou roku 1468.

Konvent třebíčského kláštera měl samozřejmě ve své těžké situaci velký zájem na zachování míru a proto tehdejší opat Matěj slíbil králi Jiřímu z Poděbrad věrnost a pokusil se sjednat mír mezi ním a papežem. To se však Třebíči stalo osudné. Po vypuknutí války česko - uherské zamířila uherská vojska Matyáše Korvína k Třebíči, kde král Jiří zanechal svého syna Viktorina a po krátkém obléhání byla Třebíč 12. května 1468 dobyta. Mnoho obyvatel bylo

³ KUBEŠ, A: Dějepis města Třebíče, Třebíč 1874

⁴ Jednalo se o povýšení městských práv na úroveň královského města Znojma. Pro středověké město to znamenalo především možnost obehnat se hradbami a do jeho společenského života byl uveden tehdy moderní právní základ. Třebíč se tak poněkud vymanila z jednostranné závislosti na klášteře, ale nestala se městem královským.

zabito a klášter byl obsazen po vyhladovění obyvatelstva (asi čtyři tisíce lidí), které v klášterních zdech hledalo azyl. Po necelém měsíci však česká vojska převzala nad městem kontrolu a pro Matyáše tak skončilo toto tažení zklamáním.

Třebíč se však po tomto drastickém nájezdu vojsk nevzpamatovala. Ohořelé a zpustošené trosky města byly na téměř celé jedno desetiletí zcela opuštěny a slibný hospodářský a kulturní rozvoj byl přerován dramatickými událostmi česko - uherské války.

2.3. Šestnácté a sedmnácté století

O následujícím období existují jen kusé a útržkovité zprávy. Do šestnáctého století vstupuje Třebíč jako město poddanské a v této epoše také definitivně končí historie skomírajícího kláštera. Král Vladislav totiž zastavil zboží trebičského kláštera Vilémovi z Pernštejna, aby jej očistil od všech dluhů. Vilém z Pernštejna stál také při zrodu feudálního hospodaření na trebičsku, založil rybníkářství a začal opravovat zchátralé klášterní budovy. Bezesporu nejvýznamnějším počinem rodu Pernštejnů pro kulturní rozvoj na trebičském území bylo potvrzení regulí, čili řádu literátského bratrstva roku 1516 Janem z Pernštejna. Literátský sbor se na počátku šestnáctého století ustanovil při kostele svatého Martina a o obdobném zřízení z této doby nemáme žádné jiné zprávy z oblasti celé Moravy. Jak závažným kulturním aspektem je tato skutečnost si uvědomíme tehdy, uvážíme-li, že v této době byla literátská bratrstva – zpravidla svázaná se školami - prakticky jedinými šířiteli vzdělanosti u nás. Humanitní zaměření těchto vzdělaných lidí stavělo zpěv a hudbu vůbec do popředí svého zájmu. Pěstovali často i vícehlasý sborový zpěv a to na vysoké umělecké úrovni a předávali toto umění mladým hochům, které zejména pro své potřeby vzdělávali. Třebíčské literátské bratrstvo bylo katolické (V kostele svatého Martina působil katolický kněz) a tak také zpěv, který provozovali byl především latinský liturgický.

Od poloviny šestnáctého století do roku 1613 drželi Třebíč páni Osovští z Doubravice. Nejvýznamněji zasáhl do chodu města Smil Osovský⁵. Krom mnoha dochovaných listin, pamětí a hlavně Codexu Doubraviciána je pro kulturní vývoj důležitá zejména listina ustanovující reformu, či spíše zpřesnění dosud platných regulí literátského bratrstva. Tato pochází z 1. listopadu 1606 a je z ní jasně patrné, jak velký význam přikládal majitel panství existenci této instituce.

Významným zdrojem informací o dění v předbělohorské Třebíči se stává čilá korespondence další majitelky panství, vdovy po Smilu Osovském, Kateřiny z Valdštejna.

⁵ Smil Osovský z Doubravice (+ 1613)

Kateřina se roku 1614 provdala za Karla staršihho ze Źerotina a spojila tak na čas osudy mĚsta s dalšimi Źerotinovými statky. Třebičský zámek, na který byl přestavĚn původní benediktinský klášter, se stal místem Źerotinových politických jednání. Karel ze Źerotina také zapřičinil, že se Třebiči vyhnula pohroma, která v podobĚ Buquoyovy armády postihla Znojmo i Jihlavu. Źerotin totiž obdržel od císaře Ferdinanda II. ochranný list na své statky a na Třebič.

Doba pobĚlohorská byla pro Třebič jedna z nejhoršich. Značné finanční problémy, které měli ve vztahu k Třebiči, donutily manžele Źerotinovy Źít v exilu. Zde také zemřeli. V důsledku závĚti Kateřiny z Valdštejna však Třebič zůstala majetkem Valdštejnu a to až do zániku feudálního řádu.

Období rekatolizace zasáhlo samozřejmě i Třebič. Katolictví nebylo zřejmě přijímáno bez problémů a tak docházelo k četným sporům. Zjišťoval se počet nekatoliků, také Źidovská menšina Źijící v Podklášterí byla mnohým trnem v oku. V polovinĚ sedmnáctého století dorazili do Třebiče misionáři, jejichž pobyt stál více než 2000 zlatých, ale katolická víra nebyla stále plně obnovena. Za Františka Augustina z Valdštejna však byla fara sv. Martina povýšena na děkanství⁶ a toto děkanství dokonce překračovalo rámecek valdštejnského panství, což bylo později přičinou četných sporů. Od počátku pobĚlohorského období se u nás také vzámhal řád kapucínů. Roku 1679 dosáhl František Augustin povolení ke stavbě nového kláštera a tak kapucíni na konci sedmnáctého století, po mnohých sporech s „konkurenčním“ děkanstvím u sv. Martina přece jen postavili v Třebiči - Jejkově nový kostel a klášter. Členové řádu velmi brzy získali své přívržence a stali se charakteristickými postavami městské společnosti.

2.4. Osmnácté a devatenácté století

První polovina osmnáctého století nepředstavuje pro Třebič Źádné zásadní změny. PrávĚ naopak je možné pozorovat přeznívání staršich vývojových tendencí. Významných stavebních úprav se však dočkala městská věž při chrámu sv. Martina a také bazilika sv. Prokopa, někdejší benediktinský klášterní chrám, nyní zvaná bazilikou zámeckou.

Rekonstrukci starodávné baziliky svěřil roku 1728 Jan Josef z Valdštejna známému staviteli Františku Maxmiliánu Kaňkovi.

⁶ Roku 1671

První polovina osmnáctého století se nesla ve znamení neustálých sporů mezi městem a vrchností. Jednou z hlavních příčin byly zásahy Jana z Valdštejna do kompetence městské rady. Vrchnost žádala po svých občanech nejen slib poddanství, nýbrž i nevolnictví. Neuposlechnutí rozkazu znamenalo vězení. Po smrti Jana Josefa v dubnu 1731 se stal držitelem seniorátu František Heřman Arnošt z Valdštejna a ten se pro svou osobu zřekl práva užívat pro občany označení „nevolníci“.

Spory se však neustále vršily. Město bylo nespokojeno s rychtáři, které Valdštejn dosazoval a radní řešili také spor o městské právo várečné či o reportici masného krejcaru.

1. ledna 1755 byla Třebíč zbavena hrdelního práva.

Počátkem vlády Marie Terezie se začala městská samospráva pozvolna měnit, ale pronikavý zásah zejména do oblasti soudnictví provedl až Josef II. V městech byly zrušeny městské rady a nahradily je magistráty v městech krajských (pro Třebíč Jihlava), kterým připadlo také trestní soudnictví. Spory města a vrchnosti to však nevyřešilo.

Od roku 1742 pocítila Třebíč velmi silně válečné události, kdy do města dorazili pruští husaři, jimž bylo nutné vyplatit dvanáct tisíc zlatých výpalného a od židů dalších šest tisíc. Nad to přibýlo do Třebíče dvanáct tisíc mužů armády krále Bedřicha Velikého. Zámek byl vydrancován. Sotva pruská armáda město opustila, vpadli do něj Sasové.

Za necelých dvacet let zasáhl obyvatelstvo po čtyřech letech velké neúrody hladomor. Lidé se museli živit trávou, kopřivami a lebedou a i tak si hladomor vyžádal velké množství obětí. Neblaze zapůsobily na Třebíč také napoleonské války. Město muselo po nějakou dobu živit tisíce francouzských a bavorských vojáků, což přišlo na tři sta tisíc zlatých. Po tak nesmírných výdajích vypadalo město nadmíru zuboženě. Nemělo dláždění ani na hlavním náměstí a hradební příkopy byly plné bažin. V celém městě nebyla jediná svítilna, žádná kanalizace, mosty přes řeku a potok byly více než chatrné a peníze nebyly ani na dostavbu pozvolna se rozpadající městské věže.

Ke všem tragédiím přibýla ještě řada požárů⁷ ve dvacátých letech devatenáctého století. Požár z roku 1822, při kterém shořelo 290 domů, kostel, věž, radnice, obě fary a dvě školy byl největší katastrofou města od roku 1468. Sedm set rodin zůstalo bez přístřeší a škoda byla odhadnuta na jeden milion zlatých. Město v důsledku požárů pozbylo také svůj

⁷ Požárů předcházely tzv. Paličské listy ve všech okolních vesnicích, v nichž obyvatelstvo bojovalo proti zotročování panstvem a hrozilo vypálením zámku ze všech čtyřech stran

architektonický ráz, když byly z bezpečnostních důvodů strženy štíty ze všech vyhořelých domů.

Nové domy byly zbudovány jen velmi chatrné, ale postupně se Třebíč rozmáhala. Na počátku čtyřicátých let již bylo například instalováno veřejné osvětlení.

„Nenahraditelnou ztrátou bylo rozprodání starého městského archivu v roce 1835. Část tohoto archivu patrně shořela při požáru roku 1822, mnohem více mu však uškodil vandalský rozprodej. Bohatství trebičského archivu obdivovali ještě ve dvacátých letech J. P. Cerroni a Antonín Boček“⁸⁾ Nyní bylo několik plně naložených fůr prodáno Židům jako starý papír.

Následoval opět rozsáhlý požár, jemuž podlehl i kapucínský klášter - jeho kostel však zůstal ušetřen.

Na konci 19. století se dočítáme o prvních tendencích připojit některé obce - nynější městské části - k Třebíči, jako předměstí. Každá z těchto obcí měla dosud vlastní jurisdikci, což platilo i o židovském městě. I zde stála rada města s rychtářem. Také zde docházelo k mnohým nepokojům. Napětí vyvěralo z problematičtějšího vztahu mezi Židy a vrchností. Židovské město se rozkládalo pod zámek - ve čtvrti Podklášteří.

2.5. Novodobé dějiny města

V devatenáctém století se začíná pozvolna měnit výrobní struktura v Třebíči. Na počátku století vzkvétalo především koželužství, jirchařství a soukenictví, které se zdálo být nejprogressivnější. Z ostatních živností bylo zastoupeno především obuvnictví, řeznictví, hostinství, pivovarnictví, stolařství, pekařství, bednářství, kloboučnictví, mydlářství, barvířství, hodinářství, klempířství, zámečnictví, punčochářství, stávkářství, hřebenářství, soustružnictví, sklenářství, knihařství, hrnčířství, zednictví, kolářství, řemenářství, kovářství, štětkařství, rukavičkářství, sedlářství, krejčířství, postřihovačství, mlynářství, tkalcovství.

Vznikaly první manufaktury - na Stařečce vlastnil koželužnu podnikatel Budischowsky⁹⁾. V ní byl postaven první parní stroj v Třebíči. Koželužství zde bylo na tak vysoké úrovni, že v roce 1845 se s úspěchem zúčastnily dvě koželužny (výše zmíněného podnikatele Budishowského a konkurenční firma M. Hasska) vídeňské průmyslové výstavy a jejich výrobky byly uznány za znamenité.

⁸⁾ Janák, J.: Třebíč, Dějiny města II, Blok 1981

⁹⁾ K Budischowského koželužně patřil také větrný mlýn na drcení třísla a kůry, který je dnes významnou technickou památkou.

V první polovině devatenáctého století čítala vnitřní Třebíč čtyři tisíce sedmdesát sedm obyvatel a proto byla odbytištěm trebičských výrobků především Vídeň, Brno, Praha, Znojmo a Jihlava.

I v dalším období se jeví jako nejperspektivnější odvětví koželužství, jirchařství a výroba obuvi. Pro velmi vysoký počet obuvníků (po Brně nejvyšší v celém obvodu Brněnské komory - celkem sto třicet) byla zavedena tovární výroba. Vycházela při tom z dovednosti, zručnosti a vynalézavosti trebičských ševců, projevující se i tím, že Matouš Vala dostal privilegium (patent) na výrobu vodotěsné obuvi.

V roce 1865 pracovaly v Třebíči již dva parní stroje (v Brně zatím žádný) a do deseti let se jejich počet zdvojnásobil.

Krizi let válečných obuvnický průmysl příliš nepocítil, neboť firma J. Budischowského se podílela zejména na dodávkách pro armádu a v tomto oboru dosáhla světového věhlasu.¹⁰⁾

Výrazným mezníkem v rozvoji školství s přesahem daleko za hranice města byl rok 1871, kdy bylo v Třebíči založeno české gymnázium, čímž se Třebíč rázem stala kulturním centrem celé jihozápadní Moravy.¹¹⁾ V oblasti kultury byla podstatným počinem stavba Národního domu, který sloužil jako scéna pro provozování divadla, koncertů a zábav. Obyvatelstvo bylo velmi kulturní a místní Měšťanská beseda¹²⁾ provozovala každoročně například operní představení - viz. níže.

Mírný rozvoj průmyslu a obchodních aktivit pokračoval až do 1. světové války. Po dobu války došlo k celkovému zhoršení ekonomické situace ve městě. Teprve vznik Československé republiky přinesl opětné oživení a další rozvoj města. Významnou událostí meziválečného období byla změna majitele obuvnické firmy Busy. Novým majitelem se stala zlínská firma Baťa. Příмым důsledkem nárůstu počtu zaměstnanců byla rozsáhlá bytová výstavba ve čtvrti Borovina. Existence firmy Baťa přinesla příležitost i jiným trebičským výrobcům.

Rozmáhala se také strojírenská výroba – např. firma Benz. Proslulou firmou této doby byla firma „ZON“ vyrábějící, po celé republice oblíbený, nealkoholický nápoj – tzv. „zonku“, jejíž výroba trvá dodnes.

¹⁰⁾ 1851 Zlatá medaile na výstavě v Londýně pro firmu K. Budischowský a synové (Busy)

¹¹⁾ Významnými absolventy gymnázia byli např.: Jakub Deml, Bohumír Šmeral, Jan Zahradníček, Vítězslav Nezval atd.

¹²⁾ Založená roku 1849

Ve třicátých letech vzniklo několik staveb významných architektů: Spořitelna na náměstí projektovaná brněnským architektem J. Fuchsem (funkcionalismus), Říční lázně od stejného autora a velmi významná stavba od architekta J. Gočára, provozní budova UP závodů ve stylu rondo – kubismu. V témže čase byl pro malou pravoslavnou komunitu vybudován pravoslavný kostelík v blízkosti dnešního Starého hřbitova.

V Třebíči sídlilo také několik tiskařských závodů firmy Čapek nebo Lorenz. Lorenzova firma proslula vydáváním edice Kolibri. Jednalo se o řadu slovníků, poezii a díla klasiků, kdy formát knihy nepřesahoval několik centimetrů. (Zpravidla se jednalo o rozměr pět krát čtyři centimetry).

V době druhé světové války¹³ nastal všeobecný útlum kulturních, sportovních i občanských aktivit, výroba byla soustředována na válečné dodávky.

2.6. Doba poválečná

Po skončení války a zejména po roce 1948 byly velké trebičské podniky znárodněny a vznikly některé nové. Podle takzvaného plánu industrializace se Třebíč stala průmyslovým centrem celé Západní Moravy.

Socialistická kultura neposkytovala příliš prostoru pro spolkový život a už vůbec ne pro kulturu chrámovou. V padesátých letech byl v rámci dostupnosti „socialistické kultury pro lid“ postaven nový kulturní dům v Třebíči – Borovině ve tylu socialistického realismu.

Sedmdesátá léta představovala další významnou vlnu rozšíření trebičské populace a to v souvislosti s výstavbou vodního díla Dalešice a zejména pak se založením jaderné elektrárny v nedalekých Dukovanech. Počet obyvatel v roce 1972 byl dvacet tři tisíc a v roce 2000 již třicet devět tisíc pět set obyvatel. Pro Třebíč tato vlna průmyslového rozvoje přinesla chaotickou výstavbu sídlišť nedostatečně vybavených infrastrukturou a s nevhodně dimenzovanými komunikacemi. Teprve za dlouhou dobu se podařilo dostavět také divadlo Pasáž, jehož stavba trvala přes deset let. O této kulturní události ve spojení se současným kulturním životem na trebičsku pojednávají poslední kapitoly této práce.

¹³ Válečná léta v Třebíči se nejvíce podepsala na židovském obyvatelstvu. Nacistická genocida přivodila konec staletému židovskému osídlení v Třebíči. Na příkaz německých okupačních úřadů bylo v Třebíči soustředěno a odtud deportováno 281 trebičských Židů do koncentračního tábora v Terezíně. Z nich se vrátilo po osvobození v roce 1945 pouze 10 osob.

3. Dějiny chrámu svatého Martina

Založení kostela svatého Martina se datuje (viz výše) do druhé poloviny třináctého století, ale existují i prameny (Wolný 1846), které přikládají založení benediktinům již v roce 1115. Původním materiálem, ze kterého byl kostel vystavěn bylo nepochybně dřevo. Nejstarší půdorys kamenné stavby není znám. V publikaci A. Bartuška¹⁴ „Umělecké památky Třebíče“ se dočítáme, že za původní a nejstarší část nynějšího kostela je považován presbytář. Během obléhání Třebíče Matyášem Korvínem byl chrám silně poškozen a oprava Vilémem z Pernštejna byla více než nutná. Z této doby také pochází dveře k sakristii¹⁵, které slouží do

dnešních dnů. Kostel byl v duchovní správě benediktinů a proto měl v presbytáři i chórové lavice pro slavnostní zpívané mše. Největších stavebních úprav se chrám dočkal v roce 1716, kdy byly rozšířeny boční lodě a chrámový prostor byl

Detail Pernštejnských dveří

propojen s městskou věží. Dominanta města - věž - byla zbudována roku 1335 (viz níže). Pod věží byl postaven zděný kůr, který nahradil oba předchozí kůry dřevěné. Poslední velká stavební úprava proběhla v roce 1905 pod vedením architekta prof. Karla Welzla.

Při zřizování podlahového topení v roce 1991 se narazilo na stropní klenbu krypty v prostoru choru. Krypta byla prozkoumána a bylo zjištěno, že je uspořádána takto: Ossarium, na něj navazující hlavní krypta a spojující chodba, která ústí do krypty hlavní.

V knize Radovana Zejdy „Dějiny chrámu sv. Martina v Třebíči“ nalézáme detailní informace o interiérovém vybavení chrámu. „*Hlavní oltář byl znovu vysvěcen po rekatolizaci města roku 1677 a do menzy byly vloženy ostatky sv. mučedníků, vojínů Aniana a Agapita*

¹⁴ básník, překladatel **Antonín Bartušek**. - *1921 Studoval na třebíčském gymnáziu a poté na filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze. V době okupace zde byl advokátním úředníkem. Později pracoval v Československém rozhlasu, Ústavu pro teorii a dějiny umění ČSAV, Západomoravském muzeu v Třebíči a Státním ústavu památkové péče v Praze. Ve svém díle se inspiroval rodnou Vysočinou i tvorbou Otokara Březiny. Překládal z angličtiny a francouzštiny. Zemřel v Praze 22.dubna 1974 .

¹⁵ tzv. Perštejnské dveře - pobité štítky na nichž se střídá motiv zubří hlavy s motivem císařského orla

v kovové pocínované krabičce zalité do vosku o opatřené pečeti. Ty se nachází i v dnešním oltáři. Další podobu získal oltář 1756 a vysvěcen byl roku 1772. Obraz svatého Martina nad oltářem pochází z roku 1888 a autorem je brněnský malíř Josef L. Šichan a sv. Martin je zde vyobrazen jako voják, dělící se s žebrákem o svůj plášť. Štukové sochy po stranách obrazu, sv. Benedikt a sv. Jeroným a sv. Martin na vrcholku oltářní architektury pochází z dílny Josefa Winterhaltera z let 1759 - 1769. Nynější hlavní oltář pochází z oltáře Panny Marie Svatotomské, který stál u některého z pilířů hlavní lodi. Od roku 1905 byl umístěn u hlavního oltáře jako kredenční oltářik na boku pod sochou sv. Archanděla Michaela.“

V chrámu se nalézají další oltáře a to oltář Zvěstování Panny Marie na evangelijní straně hlavní lodi, oltář sv. Václava na epištolní straně hlavní lodi, portálový oltář svaté Anny v levé boční kapli, oltář sv. Josefa v pravé boční kapli, oltář Bolestné Panny Marie v pravé boční lodi a oltář sv. Jana Nepomuckého tamtéž. Rovněž další umělecké předměty stojí alespoň za stručný výčet: sochy archanděla Michaela v levém a anděla Strážce v pravém okně presbytáře (J. Winterhalter), oválný obraz Panny Marie bez poskvrny počaté, Krucifix asi z poloviny osmnáctého století, Křížová cesta (M. Krásenská, 1954), obrazy Sv. Rodiny a sv. Anny samatřetí pravděpodobně z poloviny osmnáctého století, obraz sv. Jana Nepomuckého z téže doby, Náhrobní kámen synů¹⁶, pamětní deska znovuvysvěcení chrámu v roce 1677, sochy Božského srdce Páně a sv. Antonína, mříž před hlavním oltářem z roku 1853, obraz Panny Marie Svatotomské, kazatelna zhotovená roku 1717. Nápis na kartuši na kazatelně hlásá: „*Budte činiteli slova a ne posluchači toliko!*“ Autorem je Š. Pagan.

4. Městská věž

Jak již bylo řečeno, rok 1335 byl pro Třebíč velmi důležitým mezníkem. Karel IV., tehdy ještě jako markrabě moravský - přikl Třebiči rozsáhlá městská práva a město bylo ještě téhož roku obeháno hradbami. Jako součást městského obranného systému byla zbudována i městská věž. Kronikář Střelka o tom ve své kronice z roku 1574 zaznamenává: „...při kostele věže kamenná z kamene skleповého drobného dílem mistrovským vysoká jest ustavena, v níž sklep znamenitý, opatřený dobře, za komoru vši obce jest udělán. Za kralování krále Jiřího Poděbradského léta Páně 1459 na touž věži oni Třebičtí zvon veliký a hlásný sliti sobě dali...“

¹⁶ Jedná se o syny (10 a 12 let) zemského erbovního hofmistra v Rakousích Helmharta Jiřího z Tolce a Towachu, kteří zemřeli 23. srpna 1571 v Třebiči na mor, když tudy rodina projížděla z Vídně do Prahy.

Při vpádu Uhrů se Korvínovi vojáci pokusili věž podkopat, ale pro její pevné základy se jim to nepodařilo, nicméně zničena byla horní část věže. Věž pak prošla celou řadou rekonstrukcí - za Smila Osovského, po požáru 1577, za Rudolfa z Valdštejna atd. Roku 1822 byla věž silně poškozena při požáru a vrchol věže spadl, zvony se roztavily.

Z nedostatku finančních prostředků byla zřízena jen nízká stanová střecha krytá šindelem a ke generální opravě věže mohlo dojít až roku 1862. Autorem dnešní podoby věže je stavitel Dominik Herzán a poslední velké práce byly provedeny na věži roku 1905 Karlem Herzánem. Dnešní věž je beze sporu architektonickou dominantou města. Její výška po ochoz je třicet pět metrů a po helmici padesát a půl metrů. Výška helmice je dvacet a půl metru a výška kříže čtyři metry. Celková výška věže je tedy úctyhodných sedmdesát pět metrů. Šířka věže je asi jedenáct a půl metru. Pozoruhodné jsou také hodiny, jejichž ciferník má průměr pět a půl metru (což je mimochodem v důsledku chyby firmy Smaltesia, neboť autor projektu ing. Kubeš počítal s ciferníkem o průměru šest metrů. Chybná dodávka pak způsobila nemalé problémy při instalaci.)

Věž se vypíná nad hlavním vchodem do kostela a v jejím druhém patře je ukryta městská pokladnice. Do té je možný vstup jen skrz varhany na kůru svatého Martina a v současné době je v ní (alespoň prozatím) umístěna notová sbírka děkanského kostela, jíž je tato práce věnována. Věž je od devadesátých let minulého století zpřístupněna veřejnosti.

5. Kůr a varhany

Poměrně rozměrný kůr je umístěn tradičně na protilehlé straně od hlavního oltáře nad hlavním vchodem do kostela. Prostor kůru tedy sousedí s městskou věží. Na kůru je krom varhan jen jedna skříň sloužící k uskladnění aktuálního notového materiálu Svatomartinského sboru a z hudebních nástrojů zde zůstal již jen dosud používaný kontrabas.

Pohled na městskou věž z Hasskovy ulice

Varhany a jejich vývoj jsou velmi podrobně popsány v Kapitolách z dějin hudby v Třebíči Dr. Otmarem Urbanem, který sám byl varhaníkem a k této problematice se mohl

velmi fundovaně vyjádřit. Pro stručný nástin v této kapitole bude využito brožury Dějiny chrámu Svatého Martina v Třebíči, jejímž autorem je Radovan Zejda.

„Při přestavbě varhan roku 1699 byl uvnitř nalezen listek se záznamem o jejich přestavbě a rozšíření roku 1641 za 285 zlatých, 37 krejcarů, snad brněnským varhanářem Matoušem Rozkošem, který v té době pracoval v nedaleké Náměšti nad Oslavou.

Roku 1796 byly pořízeny nové varhany od Jana Komorníka z Rouchovan za sedm set zlatých s šestnácti rejstříky, řezbářské práce stály dalších čtyřicet zlatých.

Roku 1830 opravil varhany František Kopeček z Českých Budějovic za sto padesát zlatých.

Roku 1868 opravil varhany Filip Komínek z Brna za 460 zlatých.

Roku 1883 opravil varhany a pořídil střední travé Josef Andryš z Náchoda za 710 zlatých, z toho 110 zlatých zaplatil farář Alois Schrotz ze svého.

Roku 1905 opravil a přestavěl varhany Jan Zachystal z Třebíče za 1530 korun. Dle jeho posudku z 26. dubna 1905 měl původní stroj šestnáct rejstříků a to:

<i>1. manuál – osm rejstříků:</i>	<i>Principál</i>	<i>8' cin</i>
	<i>Kryt</i>	<i>8' dřevo</i>
	<i>Flauta</i>	<i>8' dřevo</i>
	<i>Flauta</i>	<i>4' dřevo</i>
	<i>Oktáva</i>	<i>4' cin</i>
	<i>Quinta</i>	<i>2 a 2/3 cin</i>
	<i>Oktáva</i>	<i>2' cin</i>
	<i>Mixtura</i>	<i>1' trojnásobná cin</i>

II. Pozitiv – čtyři rejstříky: Kryt 8' dřevo

Flauta 4' dřevo

Principál 4' cin

Oktáva 2' cin

III. Pedál – čtyři rejstříky: Subbas 16'

Violon 8'

Oktáva 8'

Oktáva 4' (nepříjemný hlas,
málo užívaná)

Při opravě přidáno do manuálu : Gamba 8' cin

Salicionál 8' cin

k zesílení principálu (37 píšťal)

Do pedálu bylo místo oktávy 4' zařazeno
cello 8' cin (22 píšťal)

Roku 1931 byly varhany přestavěny firmou
bratří Riegrů z Krnova¹⁷. Nový nástroj měl dvacet
osm rejstříků a stál sto dvacet tisíc Korun českých.
Byl citlivě instalován do původní skříně.

Roku 1971 byly varhany opraveny Karlem
Zadákem z Brna za 2800 Kč a ještě téhož roku
přestavěny rovněž Karlem Zadákem za 83 000 Kč podle dispozic mistra varhanní hry
profesora brněnské konzervatoře Josefa Pukla. Upraven byl zejména II. manuál.

Hrací stůl varhan

¹⁷ Část korespondence mezi firmou bratří Riegrů a farním úřadem je k nahlédnutí v příloze 11 a 12

6. Hudební vývoj na třebíčsku

6.1. Počátky hudebního dění

Jak již bylo vyličenno v první kapitole této práce o počátcích hudebního dění na třebíčsku nemáme valných informací. Vzhledem k rozsáhlému majetku kláštera a vzhledem k monumentalitě stavby samotné lze se domnívat, že benediktini pěstovali bohoslužebný zpěv ve velkém rozsahu, byť se nám nedochovaly žádné liturgické knihy ani notové památky. Jak však píše Dr. Otmar Urban ve své knize Kapitoly z dějin hudby v Třebíči, mnoho antifonářů, žaltářů, graduálů a jiných knih skončilo v šestnáctém a sedmnáctém století jako vazby a přebaly účetních knih třebíčského děkanství. Na některých se dokonce zachovala chorální notace. Jedinou dochovanou památkou a připomínkou bohoslužebného zpěvu v třebíčském konventě benediktinů zůstává žaltář uložený ve stockholmské královské knihovně. Pochází z patnáctého století a byl vyhotoven na objednávku „ctihodného a nábožného muže, bratra Petra Freytaga, mnicha kláštera Svaté Panny Marie řádu sv. Benedikta v Třebíči, toho času kaplana pánů ze Slavkova, když opatství shora řečeného kláštera bylo opuštěno čtvrtého roku po jeho skáze“¹⁸

O zpěvu v benediktinském klášteře můžeme tedy jen spekulovat a první konkrétní důkaz je až zmiňovaný žaltář bratra Freytaga z roku 1472.

Další etapu představuje literátské bratrstvo, Velmi důležitá (alespoň z hlediska vývoje chrámového zpěvu) je připomínka v prvním odstavci ustanovující listiny z roku 1606¹⁹, kde se dočteme, že: „vše má být zpíváno pouze česky a že písně či zpěvy mají být voleny tak, aby se věroučně srovnávaly s evangelickým učením obsaženým v augšpurské konfesi“ Jak se domnívá Dr. Otmar Urban, lze usuzovat z poznámky „všichni mají při zpěvu stát“, že literáti vlastnili kancionál velkých rozměrů, z něhož mohla zpívat celá skupina zpěváků.

Dále jsou v listině vyjádřeny povinnosti kantorů, kteří měli spravovat kůr a plnili zároveň funkci archivářů - starali se o graduály, žalmy, kancionály atd, které opatrovali a rozdělávali. Žádné z těchto knih se však do dnešní doby nedochovaly a jedinou památkou na hudební dění v Třebíči je nález Dr. Urbana z roku 1968. Jedná se o asi dvacetilistový svazek se zlomky zpěvních partů polyfonních skladeb, které byly použity místo lepenky při vazbě knih v roce 1670.

¹⁸ Královská knihovna ve Stockholmu, Explicit žaltáře Petra Freytaga, Dr. B. Dudík, Forschungen in Schweden für Mährens Geschichte, Brün 0852

¹⁹ Viz výše *V. K. U. s. j. m. v.*

Poměrně přesné informace týkající se literátského sboru a hlavně jména konkrétních činovníků nalzáme již na přelomu sedmnáctého a osmnáctého století. „*Skladatelé duchovních písní byli někteří správce literátského kůru. Kol roku 1600 to byli Jiřík Blížkovský a Eliáš Histurgicus Bílský. V Národní a univerzitní knihovně v Praze byly nedávno objeveny dosud podrobněji nepopsané zbytky skladeb Mistra Václava Olyria Scutecea či Skutečského, který byl v Třebíči školním rektorem v posledním desetiletí před Bílou horou*“²⁰.

Velmi zajímavé je však Urbanovo zjištění, že existují přímé zprávy o světské instrumentální hudbě a to již z šestnáctého století. Kronikář Střelka Náchodský hovoří o výši mezd pro čtyři věžní trubače hrající na „rozličné instrumenty“, které vyplácelo město a vrchnost a kteří neplnili pouze funkci signalizační, ale měli za úkol dodávat zvláštního lesku významným aktům veřejného městského života.

6.2. Sedmnácté a osmnácté století

Od sedmnáctého století se začínáme setkávat s konkrétními jmény hudebních osobností o jejichž činnosti nalzáme bohatou dokumentaci v archívu děkanství. Významným hybatelem kulturního dění při kostele sv. Martina byl Pavel Čapek, který se stal varhaníkem v roce 1661 a zejména pak jeho nástupce Mikuláš Ondřej Míča, příslušník známého rodu hudebníků, působících při zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou. Mikuláš Ondřej se ženil na Jaroměřickém zámku, ale všech jeho pět synů se již narodilo v Třebíči. Nejvýznamnější z nich - František Václav, pozdější slavný kapelník Questenberské kapely a autor oper - byl v kostele sv. Martina pokřtěn 5. září 1694.

Zde jsou přesné záznamy o varhanících a kantorech na nějakou dobu přerušeny a v současné době nebylo dohledáno nic bližšího o hudebním dění v první polovině osmnáctého století. Záznamy spojené s účetnictvím se týkají především varhan. Více a fundovaně hovoří k problematice varhan Otmar Urban ve svých pracech.

Roku 1725 byl za dvě zlaté zakoupen nový kancionál pro literáty. Jak se domnívá Dr. Urban, jednalo se pravděpodobně o kancionál Šteyerův nebo Božanův. V každém případě se však ani jeden výtisk nezachoval. Není známo ani to, jakým způsobem pozbyla Třebíč další významné památky a to tři blíže neurčené kancionály Adama Michny z Otradovic. O jejich existenci se dočítáme v seznamu vzácných tisků knihovny bývalého Městského muzea.

²⁰ Urban, O.: Kapitoly z dějin hudby v Třebíči

Na počátku osmnáctého století zorganizoval a založil děkan Martin Josef Matlocius tzv. bratrstvo svaté Anny, jehož úkolem bylo převzetí činnosti literátského bratrstva, které v té době fungovalo už jen formálně. Duchovní zpěv, na jehož kvalitu byl kladen zvláštní důraz, pěstovali od roku 1715 dva k tomu určené kantoři. Jiřík Ptáčovský a Kristián Netolička. Toto bratrstvo bylo zrušeno během josefínských reforem a nemáme tak žádné notové materiály, které by nás blíže informovaly o skladbě repertoáru.

Výuka hudby byla samozřejmě významnou složkou vzdělání. O „škole a hudebnících“ se dočítáme v děkanské kronice:²¹ *„Učitelé, kteří vyučují, se v skutku v Třebíči počítají tři, dříve však byli čtyři. Všichni jsou dokonalí a vyškolení hudebníci... .. Titěž s hudebními nástroji působí při bohoslužbách kterýkoliv den, ne nepřetržitě, leč ve svátky a v neděli a za to mají odměnu. Cantor chori, který hudbu řídí, má ročně čtrnáct zlatých od magistrátu a čtrnáct zlatých od pánu literátů...“*

Další příjmy hudebníků plynuly z majetku obce (dřevo), od rodičů žáků, odměny za zpěv pašijí a zpěv při různých slavnostech a ve svátky. Finanční poměry trebičských hudebníků byly tedy srovnatelné s příjmy jejich kolegů z jiných (srovnání schopných) regionů.

Období po Bílé hoře přináší několik jmen trebičských kantorů: Karel Bílský, Mistr Pavel František Příbyslavský, Jan Romulus, Fabián Milický s pomocníky Pavlem Kaňkou a Matějem Štípou.

Nutno ještě upřesnit, že všichni výše jmenovaní i ti, o jejichž existenci a práci se nám nedochovaly žádné zprávy působili výhradně při kostele sv. Martina, neboť v tomto období byla bazilika teprve pozvolna opravována a nově postavený klášterní kostel na Jejkově sloužil především kapucínským mnichům a při liturgii tedy pravděpodobně zazníval jen jednoduchý lidový duchovní zpěv.

6.3. Rod Strnišťů

V klasicistní epoše se dostáváme ve výčtu trebičských hudebních osobností k velmi významnému rodu, kterým byl rod Strnišťů. Poměrně rozsáhlý výzkum provedl v této oblasti již Dr. Otmar Urban a proto na tomto místě uvedu jen shrnutí nejdůležitějších poznatků, ke kterým ve své práci dospěl:

²¹ Volný překlad z latiny Dr. Otmar Urban

Strnišťové pocházejí z horácké vesničky Svratka. S prvními generacemi rodu se zde setkáváme již v polovině osmnáctého století – věnovali se tkalcovskému řemeslu. Pozdější generace (Matěj, Václav) však již figurují v historii obce jako učitelé – zakladatelé celé učitelské větve Strnišťů. Josef Tadeáš Strniště dokonce postavil nové velké varhany ve svrateckém chrámu po té, co se staré zřítily. Následuje výčet mnoha jmen členů rodiny Strnišťů, jejichž povolání bylo učitelství. Téměř všichni vynikali značným hudebním nadáním a dovednostmi. Dva Strnišťové dokonce našli uplatnění v kapele hraběte Jindřicha Viléma Haugwitze na zámku v Náměšti nad Oslavou.

Prvním Strništěm, který našel uplatnění a domov v Třebíči byl Jan Pavel. Roku 1819 převzal místo na městské škole po zemřelém Václavu Brančovi. Působil také jako regens chori ve svatomartinském chrámu a má velký podíl na místní hudební sbírce. Do Třebíče si přinesl mnoho notového materiálu (zřejmě po otci) a pilným opisováním tato díla rozmnožil.

Po Janu Pavlovi nastoupil v kantorském úřadě jeho syn Jindřich Josef (vzhledem ke shodě jména se jménem svého syna je označován jako „starší“). Ten měl na poli chrámové hudby zřejmě největší ambice ze všech Strnišťů. Dochovalo se po něm dokonce několik vlastních skladeb.

V rodinné tradici národních učitelů pak pokračoval jeden z jeho dvou synů a to Jindřich Josef mladší. Ten po studiu na třebíčském gymnáziu navštěvoval učitelskou přípravku v Brně a zde také dosáhl roku 1879 učitelské způsobilosti. V Třebíči začal učit roku 1883 po krátkém působení v moravskoslezském ústavu pro hluchoněmé v Brně a po vykonání učitelské zkoušky. V roce 1896 vykonal s vyznamenáním zkoušky před C. k. zkušební komisí pro učitele hudby v Praze a zkoušku způsobilosti k samostatnému vyučování zpěvu na středních školách a učitelských ústavech. Během přípravy k této zkoušce se dostal do styku s Vítězslavem Novákem a jeho prostřednictvím též s Antonínem Dvořákem. Blízké přátelství Strniště s Novákem zapříčinilo jejich četné schůzky, bohatou korespondenci a hlavně mnohé návštěvy Nováka v Třebíči, na něž Novák vzpomíná i ve svém autobiografickém díle „Vítězslav Novák o sobě a jiných“. Svě odborně získané vědomosti však Strniště ml. zaměřil jiným směrem, než jeho otec. Věnoval se sborové činnosti a jeho tři řady úprav moravských lidových písní pod názvem Moravské perly byly uvedeny sborem Besedy brněnské. K jejich vydání tiskem však nedošlo. Jediným Strnišťovým uveřejněným dílem byl mužský čtyřhlasý sbor „Zdař Bůh počestnému řemeslu“, který vydal J. F. Kubeš. 10. dubna 1894 založil Hudební a pěvecký spolek Lumír a nahradil tak sbor při Měštanské besedě.

Kromě Strnišťů působili v Třebíči také další hudební osobnosti. Především kantor Josef Tetínek a Josef Tobiášek. Josef Tetínek je podle dosavadních výzkumů autorem hojně diskutované tzv. „třebíčské jitní mše“, která byla po léta připisovaná Jakubu Janu Rybovi.

Jméno Josefa Blahovce, dalšího ředitele kůru, známe také z mnoha jím pořízených opisů materiálů ze starého notového archívu. Po jeho smrti v roce 1905 nastoupil na místo učitel Karel Raušal a kůr řídil až do roku 1919.

6.4. Světská hudba v Třebíči

Světská hudba se v Třebíči vyvíjela a šířila velmi rychle, zakládaly se hudební spolky a besedy, kvetla sborová činnost, komorní i větší orchestry. Ke konci devatenáctého století se například každoročně prováděla v Třebíči opera. Nejednalo se však o pouhá jednoaktová dílka, ale místní aktéři se s vervou vrhali na díla jako Prodaná nevěsta (1880) a pak po roce Starý ženich K. Bendla, Marta Fr. Flotoawa, Čarostřelec C. M. v. Webera, Bílá paní Fr. A. Boieldieua, Smetanova Hubička atd. Podrobné zprávy o tomto kulturním dění přinášel časopis Dalibor. V této práci se však o hudební produkci tohoto druhu nebudu obšírněji zmiňovat. Podrobně ji mapuje a zpracovává mj. Dr. Urban ve svých pracech.

6.5. Dvacáté století

Výrazným iniciátorem hudebního dění v třebíčských kostelích byl P. Albert Chlumecký. Na svých cestách po Evropě se setkal s názory ceciliánského reformního hnutí a rázně přizpůsobil chrámovou hudbu v Třebíči těmto názorům. Mimo to byl P. Chlumecký vynikající violoncellista. Vychovával školní děti, cvičil je ve zpěvu a vzdělával v hudební teorii a brzy také založil chlapecký chrámový sbor pravděpodobně dosti vysoké úrovně, neboť jejich repertoár zahrnoval i nejsložitější Palestrinovy mše. P. Chlumecký založil také Cyrilskou jednotu, která byla členem jednotné organizace pro pěstování chrámové hudby v českých zemích.

Samostatný pěvecký sbor fungoval již při všech třech kostelech. V následujících řádcích ocituji Jaroslava Paika - posledního sbormistra na kůru svatého Martina, který zachytil historii sborového zpěvu v tomto chrámu v kronice svého sboru a obohatil ji o vlastní poznatky:

„ Po vzniku 1. republiky většina učitelů - varhaníků chrámové kůry opustila. Někteří skutečně přešli na bázi protináboženskou, jiní tak učinili ze strachu. Tak osiřely i kůry třebíčské. U sv. Martina tehdy kratičce působil Rudolf Urban²²⁾, městský úředník, ale již před

²² R. Urban, otec PhDr. Otmara Urbana, varhaník, ředitel klášterního kůru na Jejkově

Velikonocemi 1919 přešel na Jejkov. Po něm se ujal řízení kůru Antonín Groh. Původním povoláním byl mistr holičský, toto zaměstnání však opustil a živil se pouze varhanictvím, zvláště, když hrával také ve Starči. Při slavných mších „figurálních“ Antonín Groh dirigoval a varhanní doprovod obstaral Jan Zelníček, majitel třebičské obuvnické firmy, který i jindy A. Groha zastupoval...

... Po smrti Antonína Groha roku 1941 nějaký čas spolupracovali studenti Karel Padrta a Otmar Urban, potom na několik let nastoupul Jaroslav Srovnalík z Dřevohostic, absolvent pražské konzervatoře ze třídy B. A. Wiedermanna. Za jeho působení byla hudba na kůru vedena po vyšlapaných cestách. O novou orientaci se pokoušel jeho nástupce, hudební pedagog Jan Rudolf, původem z Bystřice pod Hostýnem. Narážel však na odpor konzervativního prostředí. Jako památku na jeho působení máme v archívu orchestrální úpravu Malátovy skladby Svatý Václave a smíšený sbor Žehnej Matko.

Roku 1946 uspořádal Jan Trojan, student filosofické fakulty Masarykovy univerzity podstatnou část svatomartinské hudební sbírky, uloženou do té doby ve věži. Byly pořizeny nové desky, hudebniny pak uloženy do skříně na kůru. Katalog již však vypracován nebyl a pouhý seznam tehdy pořizený nebyl později nalezen.

Po odchodu Jana Rudolfa do operního sboru v Brně suplovala až do roku 1953 sice obětavě, ale velmi laicky učitelka Božena Hromadová. Byla také pilnou opisovačkou a rozmnožila tak hudební sbírku o několik skladeb. Od roku 1948 zpíval u sv. Martina dětský pěvecký sbor z tehdejší I. osmiletky na Horce, řízený učitelkou Marií Weignerovou. Stalo se tak na žádost P. Jaroslava Kampfa, který tehdy působil jako kaplan. P. Jaroslav Kampf, absolvent brněnské konzervatoře, vynikající varhaník, žák profesora Antonína Hromádky, také pro tento dětský sbor napsal několik skladeb. Obtížnější skladby také sám řídil. Po jeho odchodu do Starčese řízení sboru dál věnovala M. Weignerová. Do sboru se přihlásili i zpěváci z jiných škol, takže čítal asi sto dětí. Tak tomu bylo i po návratu P. Kampfa v roce 1953 až do Vánoc 1958. V roce 1959 ještě dětský sbor zpíval pod vedením A. Kučerové při říjnových pobožnostech, potom se rozešel.

V roce 1954 nastoupil na kůr Vilém Novotný. Byl absolventem brněnské konzervatoře, žákem Eduarda Treglera. Ač kvalifikovaný odborník, nedosáhl v práci se sborem úspěchu, snad i pro neochotu zpěváků, zvyklých po léta na amatérské vedení, podříditi se jeho pojetí

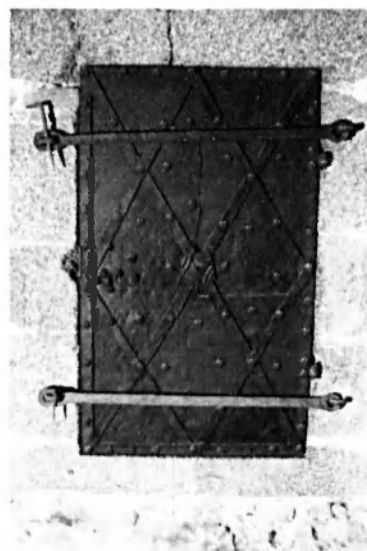
skladeb. Dosavadní sbor se tehdy rozešel, takže u sv. Martina žádný stálý sbor neexistoval. Příležitostně se scházel ženský sbor, který zpíval zejména při říjnových pobožnostech a na Vánoce, většinou snadné 1 - 3 hlasé skladby. Občas, zvláště ve svatém týdnu účinkoval i sbor mužský. Byl to praktický sbor, který zpíval v kostele sv. Trojice na starém hřbitově při pohřbech za střídavého vedení Viléma Novotného a Rudolfa Urbana, posílený několika zpěváky. Tento sbor provedl např. Pickovy mužské sbory, některé jiné skladby Vilém Novotný pro mužský sbor upravil. Pojetí provedených skladeb (i pohřebních) prozrazovalo profesionální přístup Viléma Novotného.

Největší hudební událostí této doby se stalo vystoupení akademického pěveckého sdružení Moravan s dirigentem prof. Josefem Veselkou, který roku 1955 provedl na svatomartinském kůru starou církevní hudbu.“

Tolik z kroniky Svatomartinského sboru. O Jaroslavu Paikovi, který je přímým pokračovatelem Viléma Novotného a který vede sbor dodnes se podrobněji zmíním v závěrečných kapitolách této práce.

7. Archiv

Hudební archiv v kostele svatého Martina je v současné době umístěn v místnosti v městské věži, která dříve sloužila jako tak zvaná komora vší obce. Dodnes jsou v jedné ze zdí malá ocelová dvířka s masivní petlicí, kde byly zřejmě uloženy městské cennosti. Přestože městskou věž spravuje město Třebíč, tato místnost je za symbolickou jednu korunu ročně pronajímána římskokatolické farnosti Třebíč – město, tedy ve správě faráře od svatého Martina. Při poslední velké rekonstrukci kostela v letech 2002 až 2003

Pokladnice

byla místnost vyklizena a předána k užívání oběma působícím sborům. Tedy Svatomartinskému chrámovému sboru a souboru Musica animata. Z iniciativy Jaroslava Paika (viz. níže) sem byl přestěhován také hudební archiv, který byl do té doby uskladněn ve velké dřevěné skříni na chrámovém kůru. Skříň však již byla pro uskladnění hudebnin zcela nevyhovující a proto byly notové materiály přeneseny do třech menších kancelářských skříněk

právě do místnosti ve věži s městskou pokladnicí. Přístup do této místnosti je možný jedině z kůru a to skrze skříň varhan, prostorem, kde býval umístěn motor varhan.²³

Místnost je čtvercového charakteru a její půdorys odpovídá půdorysu městské věže, odečteme-li tloušťku obvodového zdiva. Ve dvou stěnách jsou umístěna okna vedoucí na jižní a západní stranu. Na východní stěně jsou okované, těžké dveře se závorou - vchod z kostela sv. Martina a v poslední stěně je vsazena výše zmíněná pokladnice. Při této stěně stojí tři skříňky s notovým materiálem.

Hudební archiv kostela svatého Martina čítá v současné době 687 titulů. První významnou snahou o systematické setřídění a katalogizaci archivu byla práce Dr. Jana Trojana z roku 1946, kdy se však podařilo zmapovat necelou polovinu celkového množství hudebnin. Katalog se však do dnešní doby nedochoval. Dle svědectví Jaroslava Paika, který se o archiv v současné době stará, byl katalog ve velmi jednoduché, rukou psané formě k dispozici ještě ke konci minulého století. O jeho dalším osudu však nemá nikdo z pamětníků žádné zprávy a lze tedy předpokládat, že katalog byl nadobro ztracen.

Notový materiál můžeme pomyslně rozdělit na dvě části. Starší z nich zahrnuje skladby vzniklé před rokem 1850 a mladší část obsahuje skladby z druhé poloviny devatenáctého století a mladší.

Archiv

V archivu je zastoupeno přes dvěstěpadesát různých autorů a více než devadesát skladeb je anonymních. Nejhojněji se objevují jména těchto autorů: Ignaz Reimann (32 skladeb), Vojtěch Říhovský (25 skladeb), J. (Johann?) Schiedmayer (17 skladeb), Jindřich Strniště (15 skladeb). Archiv obsahuje i jedenáct skladeb Vincence Maška a L. Gepperta²⁴

Jak se dá předpokládat u archivu při děkanském kostele, jedná se obsahově o skladby duchovní a to bez výjimky. Většina z nich je vokálně instrumentální, ale pozdější skladby z novější části archivu jsou komponovány také pro sbor a capella. Ať již smíšený, ženský

²³ Dnes je motor umístěn po levé straně skříňe, z pohledu čelem k varhannímu stolu.

²⁴ Liberatus? Geppert

nebo mužský. Malé množství skladeb je pro sólové hlasy buď s doprovodem instrumentálním nebo s doprovodem varhan.

Formálně převažují mše. Skladeb zaevidovaných pod názvem „missa“, „mše“ nebo „messe“ je přesně dvě stě. V původním katalogu byly tyto mše inventarizovány do skupiny IA a IIB. Takto jich bylo zaevidováno 137. Ostatní byly přidány do nového katalogu dodatečně a vyhledat je je možné ve verzi tématické. Se mšemi samozřejmě tématicky souvisí requiem, kterých sbírka zahrnuje téměř dvě desítky.²⁵

Pomyslné druhé místo zaujímají, co se četnosti týče, v Třebíčské sbírce skladby evidované ve starém katalogu pod inventárními čísly začínajícími IF – Pange lingua. Vyskytují se zde dvě verze zápisu tohoto slova. Krom výše uvedeného, existuje ještě varianta jednoslovná, tedy pange lingua. Pod těmito dvěma označeními nalezneme celkem 37 děl, mnohdy menšího rozsahu, zato však velmi bohatě instrumentovaných. Za zmínku stojí také dvě pangelinqua pojmenované Echo pangelinqua.

Možná překvapující je také velký počet offertorií. Celkem třicet jedna skladeb nese tento název a bez zajímavosti není ani fakt, že všechna offertoria jsou (evidentně z důvodů nástrojového obsazení) psána v durových tóninách a to Fdur, B dur, C dur a D dur. Jediné offertorium je v tónině G dur.

Žádný z dalších tématických okruhů není tak bohatě obsazen. Ve sbírce se vyskytuje například šestnáctkrát graduale. Zajímavá jsou dvě z nich, psaná pro sólový bas a orchestr. Obě jsou od anonymního autora a druhé z nich – in E je blíže specifikováno jako Graduale in E, Veni sancte spiritus. Dochoval se solový part i jednotlivé party orchestrální, včetně partu varhan. Krom ostatních graduale určených smíšenému sboru vybočuje z tohoto obsazení jen Graduale pro dva ženské hlasy a orchestr. Autor není rovněž znám.

Chvalozpěv Te Deum můžeme v archivu nalézt celkem čtrnáctkrát. Autorem dvou z nich je Vincenc Mašek. Všechna zhudebnění tohoto hymnu jsou pro smíšený sbor s orchestrem. U tří je doprovod pouze varhanní. Výjimečné postavení co do obsazení zaujímá Te Deum F. Witta pro soprán, alt, dva tenory a dva basy. Zajímavě obsazené je také Te Deum Carla Steckera pro soprán, dva alty, tenor a dva basy s doprovodem varhan. Jedno Te Deum je chorální.

²⁵ Původní inventární čísla označují requiem písmeny IB

V Třebíčském regionu je velmi silná tradice úcty k Panně Marii. Proto i mnoho skladeb je právě s Mariánskou tematikou. Mezi hudebními vložkami vhodnými k provozování při bohoslužbách se nachází překvapivě málo skladeb Ave Maria – pouhých osm, z čehož tři jsou v úpravě pro sólový ženský hlas a pět zbývajících je zkomponováno pro smíšený sbor. Následuje mnoho drobných skladiček jako Salve Regina, Alma redemptoris, dvojce litanie a hudební drobnosti k takzvaným Májovým pobožnostem a k Mariazellským slavnostem.

Vzhledem ke skutečnosti, že pašije se zpívaly především chorální, máme jen velmi malé množství pašijí prokomponovaných. V archivu jich nalezneme jen patero a to všechny z minulého století. Autorem dvojích je Jaroslav Paik.

Za zmínku v této statistické části přiblížení svatomartinského hudebního archivu stojí ještě alespoň existence šesti motet – všechna jsou v tónině C dur, jen jedno je v G dur – a osmery nešpory. Autorem jedněch těchto nešpor je třebíčský kantor Václav Branč.²⁶

Většina z těchto skladeb je v poměrně dobrém stavu, čitelná a nepomačkaná. Bohužel ve staré části archivu je několik děl, která jsou poškozena vlhkostí a plísní. Každý svazek má své desky a je opatřen inventárním číslem. Na některých svazcích se vyskytují inventární čísla dvě. Jedno korespondující se systematickým katalogem a druhé, které bylo na většinu svazků připsáno jen při běžném sčítání položek. Při nynějším uspořádání archivu a sumarizaci vycházela autorka z čísel na notách již napsaných a nepopsané položky zařadila na konec. Vzhledem k tomu, že uspořádána byla nejprve stará část archivu a potom teprve přiřazovány další svazky, je soupis po sobě jdoucích inventárních čísel do značné míry chronologický. Ne však bezvýhradně.

Nynější katalog je poprvé v dějinách archivu zhotoven v elektronické podobě a umožňuje tak vyhledávání podle jména autora, názvu skladby i podle inventárního čísla. Další položkou je obsazení sboru a případně orchestru. Do poznámky jsou uváděny chybějící party, či některá specifikta toho kterého opisu či vydání.

Jednotlivé party byly roztríděny, případně dohledány, pokud se vyskytovaly v kterémkoliv jiném svazku sbírky. U často prováděných děl se sborové i orchestrální party vyskytují v mnoha exemplářích. Tyto byly ponechány všechny na místě. A nebude-li nutné z důvodu nedostatku místa zredukovat party na jeden exemplář od každé hlasové či nástrojové

²⁶ Zde psán v německé transkripci, tedy jako Brantsch.

skupiny, bude kompletní sbírka přinášet svědectví o obsazení třebičského kůru a o počtu zpěváků a instrumentalistů.

Nejstarší dochovanou skladbou archívu je *Missa pastoralis in D J. K. Loosa* (Karel Loos? 1724 – 1722) z roku 1765²⁷, což potvrzuje i regenschori Jaroslav Paik. Také alespoň několik dalších skladeb si zasluhuje krátké přiblížení.²⁸

Skladba zaevidovaná pod inventárním číslem IE30²⁹ je *Salve Duplex* skladatele Richlowského³⁰. Jedná se vlastně o dvě *Salve Regina*, jedno je určeno pro soprán, dvoje housle dvě flétny a varhany a druhé pro soprán, alt, dvoje housle, dvě violy a varhany. Zmiňováno je toto dílko zejména pro svou půvabnost a poměrně vysokou uměleckou i stylizační hodnotu. Dle pamětníků se také těšilo velké oblibě a provozovalo se ještě minimálně v minulém století. Na opisu se bohužel nedochovala žádná datace, nicméně můžeme s jistotou prohlásit, že skladba spadá do staré části archívu, tedy před rok 1850.

Je nutné zmínit se také o skladbě, která pro rozsáhlé poškození a napadení plísní není zaznamenána v žádném katalogu. Titulní list nese pouze malý černý emblém (snad J. P. S.) a při otočení na první stranu, můžeme rozeznat zbytky černého inkoustu. V pravé horní části strany lze rozluštit nápis:

Aria in B a Canto Soprano

Clarinetto Principalis, flautt in B

a z dalších nápisů zůstala čitelná jen torza: ... *primo*, ... *secundo*, ... *in B*, .. *Di Alto*, ... *co*

Ze jména autora v levém spodním rohu je čitelné jen počáteční *G* autorova příjmení a v pravém dolním rohu spíše vytušíme jméno *Anton*. Tím titulní list končí. Co se notového zápisu týče, jsou dobře patrné celé úseky skladby a proto můžeme s jistotou prohlásit, že se jedná o extrémně těžkou koloraturní árii s velmi dlouhými a pasážemi většinou stupnicového charakteru. Podle zlomku textu se jedná o árii věnovanou Panně Marii³¹ Také instrumentální party jsou v horní části stránek obsahově takřka neporušené. Víme tedy, že tempové označení je *moderato*. Bohužel jméno autora ani opisovače není možné z poškozených spodních stránek vyčíst.

²⁷ Iniciály J. K. ani letopočet nejsou příliš zřetelné a proto tyto údaje nemohou být pokládány za stoprocentně spolehlivé.

²⁸ Kompletní katalog k nahlédnutí v kapitole 12

²⁹ Novější inventární číslo je 153

³⁰ Křestní jméno není možné z rukopisu přečíst

³¹ Mater .. *mirabilis* , ... *mater admirabilis*, ... *Virgo pia* ...

Jedním z mála významných a celosvětově proslulých autorů zastoupených v třebíčském archivu je Gioacchino Rossini³². Přestože na titulní straně není uvedeno Rossiniho plné jméno, není důvod domnívat se, že jde o autora jiného, s totožným příjmením. Offertorium pro sopránové a tenorové sólo, dvoje housle, violu, flétnu, klarinet, lesní roh a violon nese veškeré rysy mistrovské kompozice a strmě tak ční nad dílka místních kantorů. Sopránový i tenorový part je vyhotoven ve dvou opisech. Jeden stejným písmem jako ostatní party, druhý písmem odlišným a zřejmě novějším. Můžeme tedy opět usuzovat na četnější provádění tohoto Jubilate Deo. Opisovač většiny partů připojil ke svému jménu (snad Knipl?) letopočet 846 – tedy 1846.

Jednou z rozsáhlejších kompozic je Kramářova mše op. 108 pro smíšený sbor, smyčcový orchestr, flétnu, dva hoboje, dva klarinety, dva lesní rohy, dvě trubky, fagot, tympány a varhany. Jedná se o mši středního rozsahu. A i když přesné datum opisu ani jméno opisovače není zřetelně uvedeno, můžeme na jednotlivých partech nalézt alespoň iniciály V. P., které se však bohužel neshodují s žádným jménem známých třebíčských kantorů. Opis je však velmi zachovalý, rukopis naprosto čitelný, party kompletní a neporušené. Překvapivým je i poměrně kvalitní papír s předtištěnými osnovami. Každý asi desetistránkový part je svazaný. Můžeme se tedy domnívat, že opisovači či zadavateli záleželo na tom, aby se mše uchovala a nelitoval tedy finančních prostředků za tímto účelem vynaložených.

8. J. Strniště, ALMA REDEMPTORIS - rozbor skladby

Skladba Alma Redemptoris se na Třebíčském kůru dochovala v jednom kompletním a jednom nekompletním exempláři (chybí part kontrabasu) a v jedné verzi pro zpěv a varhany a dvou dalších opisech pouze zpěvního partu. Tyto dokazují, že skladba musela být přes svoji interpretační náročnost živá a hojně provozovaná. Jak se domnívá Jaroslav Paik, je autorem jednoho z opisů sólového partu Karel Blahovec, který působil na kůru ještě na počátku dvacátého století. Všechny tyto materiály byly součástí jediného svazku s inventárním číslem I E 36 (ve starším označení pod číslem 156) každý jednotlivý list také nese označení 079/07/010 a razítko hudebního archivu chrámu sv. Martina v Třebíči. Nejstarší sada - originál - nese navíc kulaté červené razítko *archiv chrámu sv. Martina v Třebíči*, které se na novějších opisech již nevyskytuje. Titulní list originálu je již značně zežloutlý a chatrný. Písmo v modrém rámu je však dobře patrné a čitelné. Nápis Alma Redemptoris je vyveden

³² ID14, inventární číslo 123

kaligrafickým písmem se zdobenými iniciálami. Pod titulem je vyobrazen anděl v brnění se štítem a mečem³³, který vítězí v boji nad drakem. Pod tímto výjevem je umístěno obsazení skladby:

Soprano solo

Violino primo et secundo

Viola d. Alto

Flauto

Clarnitto (zřejmě chybně zapsané clarinetto)³⁴

Contrabass

Na posledním řádku je datace: Comp. 1839

V pravém rohu je velmi dobře známý podpis *comp. Strniště*, který je na mnoha archivovaných titulech, jako podpis opisovače.

Do levého dolního rohu připsal neznámý hudebník obyčejnou tužkou poznámku + *2Corni*.

Podle písma soudě patří k titulnímu listu sada partů se Strnišťovým podpisem v pravém horním rohu. Jedná se o kompletní sadu - tedy o instrumentální party prvních a druhých houslí, violy, kontrabasů, flétny a klarinetu a samozřejmě part sólového sopránů. Druhá kompletní sada (jedná se zřejmě o první opis, protože pod podpisem na konci partu je datace, která odpovídá dataci kompozice skladby, tedy roku 1839) je rozšířena o part lesních rohů, ale schází part kontrabasů. Podpis opisovače nepodařilo rozluštit - lze však s jistotou říct, že se nejedná o Strniště. Srovnáme-li sólový part sopránů se stejným partem originálu, je na první pohled patrné, že oba party se od sebe velmi výrazně liší v prvních dvou taktách. Důvody této změny nejsou příliš jasné - snad jen větší znělost ve vyšší poloze, do které je začátek v opisu přenesen. Další změny jsou již pouze otázkou rytmizace. (tečkovaný rytmus, pomlky atd.)

Následující opisy zpěvního partu jsou přepsány z klíče sopránového do houslového a jeden z nich je opatřen varhanním doprovodem, jehož autor není znám.

ut

³³ Podle hesla *Qui est Deus - Kdo jako Bůh* na štítě se jedná o archanděla Michaela

³⁴ Může se jednat snad i o nářeční označení. Tato domněnka však není podložena výskytem stejného termínu v jiných materiálech.

8.1. Hudební rozbor

Alma Redemptoris Mater – Slavná Matko Spasitele je prastará sugestivní mariánská antifona určená pro Vánoční dobu - dnes se zpívá po kompletáři. Její doslovný překlad z latiny zní:

Alma Redemptoris Mater,

Slavná Matko Spasitelova,

quae pervia coeli porta manes, et stella maris,

jež zůstáváš bránou nebes a hvězdou mořskou,

succurre cadenti, surgere, qui currat, populo.

pospěš pomoci svému lidu, který touží povstat z hříchu.

Tu quae genuisti, natura mirante, tuum sanctum Genitorem,

Ty, jež jsi zrodila svého tvůrce, nad čímž užasla příroda,

Virgo prius ac posterius,

která neustále zůstáváš pannou,

Gabrielis ab ore sumens illud Ave,

jež jsi přijala zvěst z Gabrielových úst,

peccatorum miserere.

smiluj se nad hříšníky.

Tuto oslavnou antifonu zhudebnil Jindřich Strniště v Es dur. Obsazení a následné zkomponování partů neomylně vypovídají o úrovni tehdejších trebičských hudebníků. Na kůru musela zřejmě působit vynikající sopranistka, pro niž byla skladba zřejmě napsána, ale doprovodný orchestr byl tvořen pravděpodobně jen místními amatéry, jak napovídá značný rozdíl mezi vokálními a instrumentálními party. Extrémě těžká, koncertantní sopranová linka

je dotvářena nepoměrně jednoduchým, až primitivním doprovodem ve všech nástrojových skupinách.

Ve skladbě se vystřídá velké množství různorodých prvků a skladebných technik. Autor se snažil obsáhnout tehdejší oblíbené prvky známé především z divadelní tvorby. V celé skladbě, která čítá devadesát čtyři taktů a je psaná v trojdobém metru převládá velké množství melodických nápadů a myšlenek, které jsou hojně podporovány melodií v klarinetu a flétně - veskrze v unisonu - maximálně je unizono rozšířeno na úpravu v terciích a sextách, jak je tomu od taktu třicet šest.

Zajímavým se jeví úplný začátek skladby. Začíná dominantou a kontrabas hraje až na druhou dobu - což již se nikde v celé skladbě neopakuje. O chybu se pravděpodobně nejedná, protože první housle začínají stejně. Po prvních čtyřech taktech nastává jakýsi předěl, který navozuje pocit, jakoby šlo spíše o konec nějaké skladby předcházející. V pátém taktu přechází autor do c moll a není možné nepovšimnout si špatně nafrázovaného textu. V jedné frázi zhudebnil Strniště slova *"jež zůstáváš branou nebes a hvězdou"* a vzápětí tuto frázi přetřhl jednotaktovým vzednutím melodie flétny a klarinetu, aby navázal *"mořskou, pomoz padlému"*, pět přerušení klarinetem a flétnou a teprve nyní přichází dokončení věty: *"lidu, toužícímu povstat."*

Po složitých rytmických, takřka kolorатурních motivech sopránu, který má však ryze instrumentální charakter, přichází mírné zklidnění (v taktu třináct.) Zde využil Strniště postupného nastupování jednotlivých hlasů, které jsou posunuty vždy o osminu. Tento efekt, však může vyznít jen v relativně pomalém tempu. Huře však vyznívá melodické vedení sólové linky a primu, kdy se oba hlasy nepěkně střetávají na tónech des - c. Poklidný průběh následně rozvíjené hudební myšlenky je narušen ještě jednou (a to v taktech sedmnáct až dvacet.) Spoj úvodního akordu G7 a následujícího B7 je přinejmenším nevhodný a nepomůže mu ani obligátní uzavření fráze kadencí tónika - subdominanta - dominanta - tónika. Pro vyzdvižení důležitosti textu *"Ty jež jsi zrodila svého tvůrce, nad čímž užasla příroda"* nechává autor zaznít i lesní rohy, které jen podpoří harmonický průběh.

V následující trojtaktové mezivěť přebírá vedoucí melodickou linku prim. Věta končí na tónice a od následujícího je oddělena čtvrt'ovou pomlčkou, čímž vzniká dojem závěru. Další větu - textově totožnou s větou předchozí - otvírá subdominantní tónina As dur. Výrazný rytmicky a interpretačně náročný prvek využil autor na slově Natura. Zda lze spojovat tuto "koloraturu" se zpěvem ptáků se můžeme jen dohadovat. Následuje harmonicky takřka

neproměnlivá pasáž Genitorem Virgo prius, kde smyčce pokračují v příznávkách a flétna s klarinetem hrají totožnou melodii se sopránem. V taktu čtyřicet čtyři přichází nejrozsáhlejší instrumentální mezivěta celého dílka. Přidávají se i lesní rohy, které se v dlouhých průtazích klenou nad melodií flétny a klarinetu - stále v unisonu. Smyčce ani zde neopouštějí zaběhlý synkopický doprovod.

Náhlá změna tóniny v polovině první doby taktu padesát dva působí poněkud násilně a nepřírozně. Hlubší opodstatnění tohoto kroku nepřináší ani text, neboť se jedná o stejný úsek jako v předchozí části. Od taktu šedesát pět začíná kompozice sílit. A to nejen přidáním kvint lesních, na první doby, ale i zahuštěním doprovodu v houslích, které přejdou z půlových not na osminy. Jedná se o vrchol celé kompozice.

V sedmdesátém třetím taktu se doprovodné nástroje vrací zpět k synkopám a po dvoutaktové mezivětě dospíváme do finále skladby. Poslední fráze "sumens illud Ave" je zhudebněna obdobným způsobem, na jaký jsme si již v průběhu skladby zvykli. Závěr nepřináší žádnou novou hudební myšlenku, ale coda je důstojně završena v plném obsazením.

Celá kompozice - přes to, že nese četné amaterské rysy - je milou připomínkou hudebního dění na přelomu předminulého a minulého století a výmluvným důkazem její oblíbenosti a úspěšnosti u posluchačů i interpretů jsou právě četné opisy a kopie, kterých se jí dostalo.

9. Současné hudební dění v kostele svatého Martina

9.1. Svatomartinský chrámový sbor

Klasickým chrámovým sborem, jehož kořeny sahají hluboko do historie je Svatomartinský sbor vedený sbormistrem Jaroslavem Paikem. Jaroslav Paik se narodil 15. 7. 1948 v Třebíči. Navštěvoval základní uměleckou školu v Třebíči a stal se výborným houslistou a violistou. Věnoval se i hře komorní. Sborové činnosti se věnuje nepřetržitě od svých sedmnácti let. Kromě svatomartinského sboru, který vede již úctyhodných čtyřicet let, vedl komorní pěvecký sbor Canto allegro, se kterým dosáhl vynikajících výsledků a od roku 1992 vede (s menšími přestávkami) také Sbor trebičských učitelů. Za svou činnost byl náležitě oceněn cenou bratří Veselkových a cenou Karla Hradila. Je neúnavným spoluorganizátorem, organizátorem a účastníkem různých kulturních a sborových akcí. Pravidelně se účastní festivalu Bohemia Cantat, Sborování, zpívá v Bohemiachoru,

organizoval Týdny duchovní hudby v Třebíči atd. atd. Intenzivně se věnuje opisování a spartaci not a je také autorem četných úprav i celých vlastních skladeb. Jaroslav Paik je ženatý, má čtyři děti, které se všechny alespoň zájmově věnují hudbě.

Již v roce 1965 založil při svatomartinském kůru stálý ženský pěvecký sbor a navázal tak na dlouholetou sborovou tradici. Úzce spolupracoval se svým předchůdcem Vilémem Novotným, který sbor doprovázel na varhany, některé skladby harmonizoval a celkově přispíval svými zkušenostmi a vědomostmi. Na repertoáru byly zpočátku snadnější skladby v dvoj až tříhlasé úpravě s varhanami a někdy i s doprovodem jedněch až dvojích houslí od autorů jako V. Říhovský, J. Blatný a P. J. Kampf . Uplatnění nalézal sbor samozřejmě v hudebních doprovodech liturgií a pobožností a to nejen v domovském kostele. Sbor pravidelně navštěvovalo deset až patnáct zpěvaček a scházely se nejprve dvakrát, později jednou týdně po celý rok až do doby, než nastoupil Jaroslav Paik vojenskou službu, tedy do roku 1967. Po následující dva roky vedla sbor sestra J. Paika, Anna.

V této době vznikl z iniciativy P. Antonína Slámy čtyřicetiletý dětský sbor, který tento kaplan také sám vedl. Po jeho odchodu však vedení převzal opět Jaroslav Paik a strval v něm (s krátkou přestávkou) až do roku 1973, kdy sbor zanikl.

Ženský sbor se díky dobrým hlasovým možnostem nových členek vypracoval na slušnou úroveň a zúčastnil se provedení skladby J. E. Kypky s Pěveckým sdružením Českomoravské vrchoviny, které sdružovalo sbory Smetana z Telče, Foerster z Jihlavy a Hlahol a Janáček z Třebíče. Provedení u sv. Martina řídil Dr. Josef Mátl.

Nějakou dobu se sbor a potažmo celý kůr a hudební provoz potýkal se značným problémem. Po smrti Viléma Novotného nebyl při svatomartinském kůru žádný stálý varhaník. Obětavě vypomáhali varhaníci jiných kostelů, na čas se funkce zhostil absolvent konzervatoře Zdeněk Pech, ale povážlivá situace se stabilizovala až s příchodem Pavla Saláka. Ten doprovází sbor a je varhaníkem až dodnes.

V roce 1979 úspěšně vyústily dlouhodobé snahy o založení smíšeného pěveckého sboru při kostele sv. Martina. Nový sbor pod vedením Jaroslava Paika se představil Halíkovou Českou mší a velký úspěch sklídilo Vánoční provedení Koledové mše A. Hradila. Postupně se repertoár stával náročnějším a zajímavějším. Uveďme alespoň:

J. B. Foerster	Scapulis suis
	Meditabor
B. A. Wiedermann	Scapulis suis
S. Mach	Regina coeli
T. L. Victoria	Jesu dulcis memoria
G. P. Palestrina	O bone Jesu
V. Říhovský	Missa loretta
F. Picka	Hosanna
J. Očenášek	Česká mše
J. J. Ryba	Pastorela Srdce plesá
F. X. Brixi	Pastores

Oba sbory, ženský i smíšený působily paralelně. Činnost smíšeného sboru se podstatně zintenzivnila, zatímco ženský sbor vystupoval podstatně méně. Znovuzaložen byl také sbor dětský.

Rok 1984 byl rokem České hudby a při této příležitosti byla také uspořádána rozsáhlá výstava s názvem Hudba na svatomartinském kůru. Historické podklady pro výstavu byly použity ze spisů Dr. Urbana.

Při smíšeném sboru se příležitostně schází také malý orchestr. Společně účinkují při liturgiích po celém okrese i za jeho hranicemi. V domovském kostele sbor pravidelně účinkuje při významných příležitostech a konají se také tradiční Vánoční koncerty sborů všech tří kostelů.

Významným počinem roku 1988 bylo provedení barokní Opery de passione Domini nostri Jesu Christy³⁵. Tato ojedinělá anonymní skladba z Třebíčského archívu zmizela. Šlo o nedatovaný opis Františka Bedřicha Strniště, který do Třebíče přinesl jeho syn Jan Pavel. V neděli 27. 3. byla opera u sv. Martina provedena ze skicy pořízené Dr. Urbanem. Posluchačům byly k dispozici brožury s libretem a průvodním slovem. Tradiční se stala

³⁵ Jedná se zřejmě o zjednodušený přepis původního „Christij“

spolupráce se sborem z Dobré Vody u Mrákotína. Oba sbory často účinkovaly na společných koncertech.

Po revolučních událostech roku 1989 se sbor začal častěji prezentovat na koncertech i v zahraničí. Čítal již dvacet až třicet stálých členů a k tomu příležitostný patnáctičlenný orchestr ve složení: 2 housle

viola

violoncello

flétna

klarinet

varhany

tympány

Ze zahraničních vystoupení stojí alespoň za zmínku provedení Mendelssohnovy skladby *Jauchzet dem Herrn* ve Vídni - Breitenfeldu společně s místním sborem. Následovalo slavnostní provedení Mozartovy Korunovační mše při příležitosti dvoustého výročí autorova úmrtí.

V roce 1994 uspořádal svatomartinský sbor (hlavou projektu byl samozřejmě J. Paik) pod záštitou jednoty *Musica sacra festival* s názvem Týden duchovní hudby. Festivalu se zúčastnilo celkem čtrnáct sborů z Třebíče a blízkého i dalekého okolí a jeden sbor z Rakouska.

V roce 1996 se rozhodl Jaroslav Paik svou sbormistrovskou činnost ukončit. Tím také svatomartinský sbor zanikl. Po více než roční odmlce však z iniciativy několika mladých zpěváků a také za podpory nově nastoupivšího kněze P. Jiřího Dobeše došlo k obnově sboru. Řízením byl opět pověřen Jaroslav Paik a za varhany usedl Karel Tomek. Sbormistr připravil celoroční program a sbor zahájil svou činnost v postní době, kdy po dlouhé době zazněly ze svatomartinského kůru zpívané pašije. Od této doby funguje sbor nepřetržitě až dodnes. V poměrně stabilním personálním obsazení.

Hlavní náplní a činností sboru je doprovod liturgie. Sbor se aktivně podílí na slavnostních mších svatých a vystupuje i koncertně na různých festivalech, sborových přehlídkách atd. a to nejen u nás, ale i v zahraničí.

9.2. Musica animata

Je tomu již bezmála dvacetčtyři let, co vznikl při kostele sv. Martina v Třebíči také malý, asi desetičlenný sbor mládeže, který svým názvem „Trapas“ vyjadřoval nejen úroveň podání svých skladeb, ale zároveň touhu tuto úroveň neustále zvyšovat. Tak uplynulo několik plodných let, kdy byl v podstatě položen základ, na kterém bylo možné budovat chrámovou hudbu mládeže v Třebíči. Sbor se soustředil zpočátku na čtyřhlasé úpravy tzv. rytmických písní a postupně přecházel i na jednoduché skladby klasické tvorby v chrámové hudbě. Sbormistrem byl ing. Karel Tomek.

V listopadu 1991 se utvořil nový hudební soubor třebíčské katolické mládeže s názvem „STM“ (Sbor třebíčské mládeže). Po několika zkouškách a prvních veřejných vystoupeních se sbor natolik konsolidoval, že byl schopen nacvičit pásmo

soubor Musica Animata v kostele svatého Martina

vánočních skladeb a koled, kterým doprovodil vánoční liturgii ve všech třech třebíčských kostelích. Sbor se začal věnovat nejen tvorbě a provedení písní „lehčího“ žánru, ale také se stále více zaměřoval na klasickou chrámovou hudbu.

Od Vánoc 1994 sbor přijal název Společnost mladých chrámových hudebníků regionu Třebíč – MUSICA ANIMATA. Což v překladu znamená hudba živá, oživující, vzbuzující zájem a vyjadřuje zároveň základní filozofii činnosti sboru. Nejde o hudbu samotnou, ale o její poselství, nejde o její formu, ale především o její obsah a nejde o to, kdo ji produkuje, ale v zásadě o to, k jakému účelu a komu slouží.

Od roku 1998 má sbor tu čest nést ve svém názvu jméno svého bývalého uměleckého vedoucího Milana Diviše, který zemřel 20. prosince 1997 v třebíčské nemocnici. Právě jeho přičiněním bylo možno mimo jiné dokončit i nacvik takového díla, jako je Händelův Mesiáš. Současný název sboru je tedy Společnost chrámových hudebníků Milana Diviše – MUSICA ANIMATA.

Za dvacetiletou dobu existence souboru se v něm vystříдалo přes tři sta třicet lidí a to jak těch, kteří ve stavbě s názvem MUSICA ANIMATA tvoří dodnes „kámen úhelný“, tak

těch, kteří přišli jen na kratší či delší „návštěvu“. K 1. dubnu 2006 sbor čítá šedesát dva členů:

9	1. soprán
9	2. soprán
21	alt
13	tenor
10	bas

Způsob práce sboru

Nepsaným pravidlem pro činnost sboru je to, že každý člen musí mít k nácviku ty nejlepší podmínky. Zpěvák má k dispozici nejen vlastní noty (do kterých si může průběžně dělat poznámky a které mu, neopustí-li sbor, zůstanou), CD s počítačovou nahrávkou partu v pomalém tempu, kurzy hlasové výchovy a základní hudební nauky, ale i možnost individuálních zkoušek. Běžně se sbor schází na zkouškách v zimě v budově Katolického gymnázia a v létě v kostele sv. Martina v Třebíči vždy v pátek v 18:00. Každý zpěvák či instrumentalista dostává pravidelně sborový letáček s názvem VO CO GO („o co jde“), ze kterého se dozví vše, co potřebuje: podrobný program s daty zkoušek, mimořádných zkoušek, provedení, kurzů a podobně.

Zkouška je pravidelně zahájena rozezpíváním s připomenutím základů hlasové kultury, následuje nácvik oddělených hlasových skupin. Právě způsob nácviku zaručuje neustálé zvyšování kvality hudebního projevu sboru jako celku i každého jednotlivého zpěváka. Podle potřeby absolvuje celý soubor soustředění, kde je intenzivní formou dopracováno dílo nebo jeho části do konečné podoby.

Orchestr

Spolu s velkým smýšleným sborem spolupracuje také orchestr. Jeho jádro je tvořeno členy Malého smyčcového orchestru - pedagogy a jejich nejlepšími žáky ze ZUŠ Třebíč. Uměleckým vedoucím tělesa je houslista Mgr. Vít Coufal. Orchestr pracuje v tomto obsazení:

- 6 první housle
- 5 druhé housle
- 4 violy
- 3 violoncella
- 1 kontrabas
- 1 cemballo
- 1 varhany
- eventuelně
- 2 flétny

Vedoucí souboru

U samého zrodu souboru stál ing. Karel Tomek, který je jeho dirigentem dodnes. Můžeme říct, že jeho velkým štěstím bylo to, že po absolvování třebíčské hudební školy, prakticky od svých sedmnácti let, zastával funkci druhého varhaníka v kostele sv. Martina v Třebíči. Tam získal základy hudby v praxi a byl v podstatě nucen se orientovat v harmonii, doprovodu z listu atd. Za svůj první vstup do světa chrámové hudby vděčí panu Jaroslavu Paikovi, dlouholetému vedoucímu chrámového sboru u sv. Martina. Nyní ing. Karel Tomek zastává funkci varhaníka v kostele Proměnění Páně v Třebíči - Jejkově.

Od roku 1998 se do vedení sboru dostává také autorka této práce - Tereza Heřmanová. Nejprve je jí svěřena hlasová práce se sborem (rozezpívání, budování hlasové techniky sboru atd.) a posléze přebírá i další sbormistrovské úkoly.

Repertoár souboru

Sbor se věnuje výhradně duchovní tvorbě ať již ryze vokální či vokálně instrumentální. Jedná se převážně o díla starých mistrů, ale sbor se nebrání ani provádění děl soudobých autorů jiných žánrových odvětví. V letech 1999 až 2001 nastudoval a prováděl rockové pašije anglického autora Adriana Snella a to ve scénické podobě.

Sbor není typickým sborem chrámovým, a proto má jiný nácvikový plán a pracovní tempo, než sbory tohoto typu. Pracuje převážně na velkých kantátových a oratorních projektech, které poměrně dlouhou dobu nacvičuje a publiku je představí při koncertních vystoupeních a turné po celé ČR i v zahraničí, mnohdy i při více než dvaceti reprízách. Zatím zřejmě nejvýznamnějším kulturním počinem souboru, bylo uskutečnění zahajovacího koncertu mezinárodního festivalu „Grande Musica in Chiesa“ v Římě v prosinci 2003, kde sbor provedl výběr z oratoria Mesiáš Georga Friedricha Händela.

9.3. Musica animata Humeris

Při velkém pěveckém sboru a orchestru působí od roku 1999 také komorní těleso **Musica animata Humeris**. Jeho činnost se zaměřuje spíše na menší akce, ať už vlastní koncerty, nebo akce objednané, které je schopen hudebně zajistit daleko operativněji než velký sbor. Jedná se o typický oktet, který vychází ze stejných principů jako velký sbor a převážně se prezentuje duchovní tvorbou barokních mistrů. Repertoár však (vzhledem k širokému uplatnění souboru) zahrnuje i skladby autorů soudobých, tradiční spirituály a moderní křesťanské písně ve vlastní stylizaci a úpravě. Právě díky této části repertoáru mohlo vzniknout první album souboru - Naše první CDčko. Druhé album, Exultate Deo, bylo již sestaveno z hudby starých mistrů. Bylo natočeno v září r. 2001 v prostorách Katolického gymnázia v Třebíči. Do této doby se sbor prezentoval jak samostatnými koncerty a vystoupeními, tak jako hudební doprovod liturgie po celé České republice. Je zván k různým slavnostním příležitostem jako jsou: vernisáže, sympozia (mezinárodní zasedání organizace Kirche in Not), tradiční Adventní snídaně v poslanecké sněmovně PČR, zahajovací a dobročinné programy (benefiční koncerty pro Rotary club), oslavy různých významných událostí (odhalování sousoší sv. Vojtěcha a Radima v Libici nad Cidlinou, celostátní konference Charizmatické obnovy aj.)

10. Nejnovější kulturní aktivity

Hudba má v Třebíči své nezastupitelné místo. Navazuje na bohatou kulturní tradici kraje, ale je živá také v přítomnosti.

Již založením literátského bratrstva vznikla v Třebíči velmi silná tradice výuky hudby. Mladí lidé měli vždy zájem se v tomto oboru vzdělávat a s uspokojením můžeme prohlásit, že tento trend trvá i dnes. V Třebíči fungují dvě hudební školy, které se můžou pyšnit velkým množstvím absolventů ve všech hudebních oborech. Toto kulturní zázemí vytváří dokonalé prostředí pro vznik mnoha kulturních akcí. Již tradiční se staly koncerty festivalu *Concentus Moraviae*, divadelní představení přehlídky *Divadelní Třebíč* či *Loutkářské jaro*, do povědomí kulturní veřejnosti se také dostávají menší festivaly v rámci Třebíčského kulturního léta. Jsou to především: *Třebíčský zvonek* – festival etnické hudby, *Šamajim Třebíč* – festival židovské kultury, oslavy zapsání baziliky sv. Prokopa a *Židovské čtvrti* na seznam UNESCO – *Středověké slavnosti* a mnohé jiné akce. Poněkud jiného charakteru a zaměření jsou koncerty velmi úspěšného rockového festivalu *Zámostí*.

Nejnovějším kulturním počinem posledních let se stal dlouho očekávaná dostavba divadla *Pasáž*. Jedná se o zcela nové divadlo, které svým nadstandardním technickým vybavením, prostorným zázemím, pohodlným hledištěm a jedním z největším jevišť v ČR splňuje veškeré parametry kvalitního, moderního operního domu. V roce 2006 proto vznikl i *Třebíčský operní festival*³⁶, který si klade za cíl představovat a produkovat v Třebíči kvalitní operní představení, zvát špičkové operní ansámby z celé ČR, ale i ze zahraničí a tím vším navázat na operní tradici, o které se zmiňují předcházející kapitoly této práce.

³⁶ Festival si vytyčil za cíl práci s mládeží a dětmi. Nejen, že se na organizaci festivalu podílí mladí lidé z Třebíče, ale v každém roce by mělo být jedno představení věnováno dětem. Projek 2006 zahrnuje představení *Jonáš a Melicharová* v opeře s Jiřím Suchým a Jitkou Molavcovou v hlavních rolích, které má přispět k demýtizaci tzv. "vážné" hudby v očích nejmenšího publika.

11. Závěr

Třebíč kulturou žije i dnes a kostel sv. Martina tak není pouhým "skladem" starých notových materiálů, ale místem, kde se minulost pojí s budoucností a dostávají se opět ke slovu hudební a jiné památky dávno umlčené a pomalu upadající v zapomnění. Příští generace tak mohou čerpat z kulturního dědictví a obohacovat svůj rozhled o přímá svědectví dob dávno minulých.

Po nedávné rekonstrukci interiéru kostela sv. Martina, kdy byly opraveny mnohé vzácné fresky se dostává na řadu i hudební bohatství ukryté v archivu. Díky neutuchající a zodpovědné práci Jaroslava Paika jsme již mohli vyslechnout v podání Svatomartinského chrámového sboru některé skladby pocházející z archivu. V tomto trendu hodlá sbor i jeho sbormistr vytrvat i nadále, za což jim patří velký dík.

Pisatelka této práce se opírala nejen o publikované informace Dr. Otmara Urbana, ale také o jeho vědomosti, které ještě za jeho života mohl vyslechnout každý, kdo projevil o jeho studiu, bádání a výzkum zájem. Jednalo se často o subjektivní hodnocení nejrůznějších skutečností, která však nikdy nepostrádala punc vědeckosti a serióznosti.

Lze předpokládat, že kulturní vývoj v Třebíči ani hudební dění v kostele sv. Martina nebude stagnovat, neb všechny předpoklady nasvědčují tomu, že trebičané si hudby váží a kulturu považují za nedílnou součást svých životů. Jakým způsobem však budou proměněny všechny tyto vklady v realitu ukáže až budoucnost.

12. Katalog hudebního archívu kostela sv. Martina v Třebíči

1	IA29	Loos, J? K?	Missa pastoralis in D	S. A. T. B. 2vl. 2cor, org	
2	IA65	Stross, C. B.	Missa brevis in D	S. A. T. B. 2vl. 2cor, vcl. org	
3		Mašek	Missa no. 10	S. A. T. B. 2vl. vla. vcl. violone. 2fl. 2ob. 2cl. 2fg. 2cor. 2tr. timp. org	
4	IA42	Obersteiner, J.	Missa in Es?	S. A. T. B. 2vl. vla. cb. 2tr. fl. 2cor. 2trb. org	op. 11
5		???	Missa in C	S. A. T. B. sm., 2cl. 2cor. 2tr. timp. org	
6	IA62	Schwertner	Missa in B	S. A. T. B. 2vl. 2cl. 2cor. org	
7	IA31	Mašek, V.	Pastoral messe in B	S. A. T. B. sm., 2fl. cl. fg. org	
8	IA68	Vogel, K.	Missa brevis in B	S. A. T. B. 2vl. 2cl. 2cor. org	
9		Schiedermayer, J.	Missa in G	S. A. T. B. 2vl. 2cor. org	
10		Lasser, J.	Messe 1. op. 2	S. A. T. B. sm., 2ob. 2cl. timp. org	
11	IA67	Štika	Missa solemnis in Es	S. A. T. B. sm., 2cl. 2cor. 2tr. tnp. org	
12	IA39	Müller	Missa in Es	S. A. T. B. 2vl. 2cl. 2cor. org	
13	IA69	Vogel, K.	Missa in C	S. A. T. B. 2vl. vla. 2ob. 2cor. timp. org	
14	IA70	Vogel, K.	Missa in Dis	S. A. T. B. 2vl. 2vla. 2cl. 2cor. org	
15	IA16	Hoffmeister	Missa solemnis in C	S. A. T. B. 2vl. vla. 2ob. 2cor. timp. org	
16	IA51	Schiedermayer, J.	Missa in G	S. A. T. B. 2vl. fl. 2cor. org	
17	IA32	Mašek, V.	Missa in D	S. A. T. B. 2vl. 2vla. violone. 2fl. 2cl. 2fg. 2cor. 2tr. princ., org	
18	IA52	Schiedermayer, J.	Missa in D	S. A. T. B. 2vl. vla. fl. 2ob. 2cl. 2tr. org	
19	IA24	Lasser, J.	Missa in D	S. A. T. B. 2vl. 2vla. violone. 2fl. 2cl. 2fg. 2cor. 2tr. timp., org	
20	IA38	Matausch	Missa solemnis in D	S. A. T. B. 2vl. vla. 2cl. 2cor. org	
21	IA34	Mašek, V.	Messe (C dur)	S. A. T. B. 2vl. 2vla., vcl. violon. fl. 2cl. 2tr. org	dops timp
22	IA11	Eibler, J.	Messe in C	S. A. T. B. 2vl. 2cl. 2cor. 2tr. tromp. org	
23	IA9	Dreyer	Missa in D	S. A. T. B. 2vl. 2fl. 2tr. org	
24	IA5	Diabelli, A.	Messe in A	S. A. B. 2vl. 2cor. org	
25	IA45	Platzak	Missa in D	S. A. T. B. 2vl. vla. fl. solo. 2cl. org	
26	IA6	Diabelli, A.	Missa in D	S. A. B. orch. org.	
27	IA74	Wittwar	Missa in B	S. A. T. B. 2vl. 2cl. 2cor. org	
28	IA18	Humel, J. N.	Missa (in B)	S. A. T. B. 2vl. vla. vcl. 2ob. 2fg. 2tr. timp. org	
29	IA53	Schiedermayer, J.	Missa in B	S. A. T. B. sm., 2cl. fl. 2cor. 2tr. trb. fg. org	chybí cl1
30	IA25	Lasser, A.	Missa D	S. A. T. B. orch. org.	
31	IA21	Kromer	Missa op. 108	S. A. T. B. sm., fl. 2ob. 2cl. 2cor. 2tr. fg. timp. org	
32	IA15	Haydenreich	Missa ex B	S. A. T. B. 2vl. 2vla. 2cl. 2cor. org	
33	IA14	Heimrich, M.	Missa solemnis in C	S. A. T. B. orch. org.	
34	IA12	Eibler, J.	Missa solemnis in Es	S. A. T. B. 2vl. vla. vcl. cl. 2ob. cor. 2trb. org	
35	IA35	Maschek, W.	Missa in B	CS, A. T. B. 2vl. 2cl. 2fg. 2cor. org	
36	IA66	Štros, C.	Missa solemnis in D	S. A. T. B. 2vl. vla. 2cl. 2cor. org	
37	IA43	Ohnesorg	Missa in D	S. A. T. B. orch. org.	
38	IA76	Nemo	Missa in G	S. A. T. B. 2vl. 2cor. org	
39	IA20	Kiselo	Missa in C	S. A. T. B. 2vl. 2cl. 2cor. org	
40	IA61	Schraub	Missa ex D	S. A. T. B. 2vl. 2cor. org	
42	IA26	Lederer, J.	Missa brevis in C	S. A. T. B. orch. org.	
43	IA3	Bender	Missa in B et Dis	S. A. T. B. 2vl. vla. 2cl. 2cor. fg. org	violetta
44	IA60	Schön	Missa in B	S. A. T. B. orch. org.	

45	IA54	Schiedmayer, J.	Missa in F	S. A. T. B, sm, 2cl, 2cor, 2tr, fg, tnp, org	
46	IA33	Mašek, V.	Missa in C	S. A. T. B, orch. org.	
49	IA73	Went?	Missa in D	S. A. T. B, orch. org.	
50	IA41	Neumann	Missa in D	S. A. T. B, orch. org.	
51	IA92	Parzizek	Missa in Es	S. A, org	
52	IA49	Seyfried von, R.	Missa solem in C	S. A. T. B, 2vl, vla, 2cl, 2cor, 2tr, tymp, org	dops. part vcl
53	IA59	Schnabel, J.	Missa in As	S. A. T. B, orch. org.	
54	IA47	Rieger, G.	Messe	T. T. B, B, org	
55	IA2	Arnold	Missa in D	S. A. T. B, 2vl, fg, vla, cor, princ., org	chybí part vla a org
56	IA71	Vogel, K.	Missa in C	S. A. T. B, 2vl, vla, 2cl, 2tr, timp, org	dops. violon, místo ob cl
57	IA19	Hummel, J.	Missa solem in D	S. A. T. B, orch. org.	chybí S. A. T, ob.2. org.
58	IA10	Dreyer	Messe in G	S. A. T. B, orch. org.	
59	IA17	Hochmann	Missa in G	S. A. T. B, 2vl, vla, 2ob, 2cor, org	
60	IA55	Schiedermayer	Primitz Messe	orch. org	chybí hlasy. org.
61	IA63	Spiller	Missa in C	S. A. T. B, 2vl, 2cl, tr, timp, org	
62	IA7	Lickl	Missa in F	A. B?, orch?	
63	IA56	Schiedermayer, J.	Missa in C	S. A. T. B, sm., fl, 2cl, 2cor, 2tr, timp, org	
64	IA44	Pellegrino	Missa in B	S. A. T. B, orch. org.	
65	IA57	Schiedmayer, I.	Missa in C	S. A. T. B, 2vl, 2cl, 2tr, trb, vla, org	dops. timp
66	IA13	Eibler	Missa in C	S. A. T. B, orch. org.	
67	IA27	Lickl	Missa in F	S. A. T. B, orch. org.	
68	IA28	Lickl	3 kratičké mše	S. A. T. B, sm?, 2cl, 2tr, trb, timp, org	chybí zřejmě party sm., kromě violon
69	IA58	Schiedermayer	Messe in F	S. A. T. B, orch. org.	
70	IA37	???	Missa	S. A. T. B, orch. org.	
71	IA46	Richard, A.	Messe in C	S. A. T. B, 2vl, 2cor, org	chybí part cor2
72	IA72	Volokner	Missa in C	S. A. T. B, orch. org.	
73	IA1	Allbertini	Missa in F	S. A. T. B, orch. org.	
74	IA8	Doležalek, W.	Missa solemnis ex C	S. A. T. B, 2vl, vla, 2cor, princ, timp, org	
75	IA4	Brixl???	Missa pastorale	S. A. T. B, 2vl, 2tr, tmn, orp	opis 1846
76	IA22	Laevis	Missa in B	S. A. T. B, 2vl, 2cl, 2cor, org	chybí 2cl, cor2
77	IA40	Müller	Missa in D	S. A. T. B, orch. org.	
78	IA77	???	Missa in C	S. A. T. B, orch. org.	chybí S. org.
79	IA78	???	Missa in C	S. A. T. B, orch. org.	chybí org.
80	IA79	???	Missa in C	S. A. T. B, orch. org.	
81	IA80	???	Missa	S. A. T. B, orch. org.	
82	IA81	???	Missa	S. A. T. B, orch. org.	
83	IA82	???	Missa in D	S. A. T. B, orch. org.	
84	IA83	???	Missa in D	S. A. T. B, orch. org.	
85	IA84	Rohlík, A. ?	Missa in B	S. A. T. B, orch. org.	
86	IA85	???	Missa in C	C, A. T. B, 2vl., org.	
87	IA86	???	Missa in C	S. A. T. B, orch. org.	
88	IA87	???	Missa in B	S. A. T. B, orch. org.	
89	IA88	???	Missa in Es	S. A. T. B, orch. org.	

90	IA89	???	Missa in C	S, A, T, B, orch. org.	
91	IA90	???	Missa in C	C, A, T, B, 2vl, 2ob, 2cor. org.	chybí S, A, T, ob.2. org.
92	IA91	???	Missa in C	S, A, T, B, orch. org.	chybí T
93	IB1	Volgert	Requiem	S, A, T, B, orch. org.	
94	IB3	Schramek	Requiem	S, A, T, B, 2vl. org	chybí part org
95	IB2	Schiedermayer	Requiem in f	S, A, T, B, orch. org.	
96	IB4	Pokorný, J.	Requiem ex Dis	S, A, T, B, 2vl. org	
97	IB5	???	Requiem in Dis	C, A, B, orch. org.	
98	IB6	???	Requiem	S, A, T, B, orch. org.	provedeno r. 1804
99	IC8	Rotter, L.	Graduale op. 13	S, A, T, B, orch. org.	
100	IC4	Preindl	Graduale	S, A, T, B, 2vl, org	
102	IC1	Müller	Graduale in Es	C, T, B, orch. org.	
103	IC5	Preindl	Graduale in Es	S, A, T, B, orch. org.	
105	IC2	Müller	Graduale in F et 9	S, A, T, B, orch. org.	pouze part coro1. coro2
106	IC11	Schiedmayer, J.	Graduale ex F	S, A, T, B, 2vl, 2cor. org	dops. part vla
107	IC6	Preindl	Graduale in C	S, A, T, B, 2vl, vla, 2fl, 2cor. org	
108	IC13	Süsmayer	Graduale in D	S, A, T, B, 2vl, vla, 2ob, 2tr, timp. org	chybí part ob2, tr2
112	IC17	???	Graduale in C dur	B solo, 2vl, vla, 2fl, 2cl, 2cor, 2fgorg.	
113	IC15	???	Graduale in Es	S, A, T, B, orch. org.	
114	IC16	???	Graduale in E Veni Sancte Sp.	B solo, orch., org.	
115	IC14	???	Graduale in G	S solo, A, orch. org.	
117	ID1	Aechleitner, J.	Offertorium in G	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, 2cor. fg. org	
119	ID7	Hummel, J.	Offertorium in F Alma Virgo	S solo, S, A, T, B, orch. org.	
120	ID18	Schiedmayer, J., Preindl	Offertorium in D. Offertorium in G	S, A, T, B, 2vl, 2ob, 2cor, 2tr. org	obs. part vcl
121	ID17	Stross	Offertorium in D	S, A, T, B, sm., 2ob, 2cor, timp. org	
122	ID5	Heimerik	Offertorium Salve Genitrix Maria	S solo, S, A, T, B, sm., 2cl, 2cor, 2tr, trb, timp. org	
123	ID14	Rossini, G.	Offertorium in F	S solo, T solo, sm., fl solo, cl solo, 2cor,	Jubilate Deo
124	ID3	Eibler	Offertorium in D	S, A, T, B, orch. org.	
125	ID2	Diabelli	Offertorium	S, T, orch. org.	
126	ID6	Hochmann	Offertorium in F	S, A, T, B, 2vl, vla, 2cl, 2cor, org	
127	ID16	Spermaloy	Offertorium in F	S, A, T, B, 2vl, vla, 2ob, 2cor, org	místo ob part cl
128	ID19	přifazeno k i. č. 139			
129	ID25	Winter, P.	Offertorium	S, A, T, B, 2vl, vla, 2fl, 2cor, 2fg. org	dops. part vcl
130	ID24	Vogel	Offertorium in C	S, A, T, B, orch. org.	
131	ID20	Schiedermayer, J.	Pastpral offertorium in A, Tecum principium	B, solo, cl colo, 2vl, violone, 2cor, 2tr, timp. org	chybí part timp
132	ID8	Mudroch	Offertorium in C	S, A, T, B, 2vl, 2vla, violon, 2ob, 2cor, fg, timp. org	
133	ID9	Müller	Offertorium in C	S, A, T, B, orch. org.	
134	ID13	Reschiný (?organo)	Offertorium in C	S, S, A, T, B, orch. org	
135	ID23	Vogel, K	Offertorium in C	S, A, T, B, 2vl, vla, 2ob, 2cor, timp. org	místo cor, part tr
136	ID10	Novotný	Zwei Pastoral Offertorien	S, A, T, B, orch. org.	partitura / zpěvní party
137	ID11	Nöpler	Offertorium solemn in C	S, A, T, B, 2vl, vla, 2cl, 2cor, 2tr, 2fg, princ., timp. org	
138	ID15	Seühe	Offertorium in B	S, A, T, B, orch. org.	
139	ID21	Schiedermayer, J.	Pastoral offertorium in C	S solo, A, T, B, vl prinz., 2vl, fl, 2cl, 2tr, fg, timp. org	

140	ID26	???	Offertorium in C	S, A, T, B, orch. org.	
142	IE17	Manschinger	Duetto in Dis	T, B, orch, org.	
145	IE41	Wozet	Pastorella ex G	S solo, 2vl, 2fl, 2cor, org	
147	IE14	Kraus, A.	Vespere de Confesore	S, A, T, B, orch. org.	
148	IE38	Vogel, C.	Vespere de Dominica	S, A, T, B, orch. org.	
149	IE39	Nanke	Tercetto in Es	STB solo, 2vl, 2cor, cb	obs. part org
150	IE6	Diabelli, A.	Duetto in D	B, B, 2vl, vla, violon	obs. part org
152	IE5	Compost	Vespere in D	S, A, T, B, orch. org.	
153	IE30	Richlowsky	Salve Duplex (Salve Regina)	S solo, A solo, orch. org.	
154	IE4	Brantsch, V.	Salve Regina ex C	S, A, T, B, 2vl, 2cor, org	
155	IE12	Hayden, M.	Motetto in C	So, A, T, B, 2vl, org.	
156	IE36	Strniště, J.	Alma redemptoris	S solo, 2vl, vla, fl, cl, cb	dops. cor, obs. verzi S solo, org
157	IE21	Müller	Aria de Beata Virgina Maria	S solo, 2vl, 2vla, fl, 2cor, org	
158	IE24	Neumann, V.	Asperges in C	S, A, T, B, orch. org.	
159	IE2	Blumenthal, J.	Pater noster	S, A, T, B, 2vl, 3vcl, cb, 2cor, 2tr, trb, org	dops. part tymp
161	IE1	Alessandri	Aria in C	S solo, orch. org	
162	IE34	Schieder Mayer	Vesper	S, A, T, B, orch. org.	
163	IE31	Rohlik, A.	Singquartetto Ad te o Deus	S, A, T, B	
164	IE26	Novotný	Hodie nobis	S, A, T, B, orch. org.	
165	IE43	Štadler	Vidi aquam	SATB, org	
166	IE18	Manshinger, A.	Litania de Ss Nomine Jesu	S, A, T, B, 2vl, org	
167	IE15	Kraus	Lytanie Lauretance in C	S, A, T, B, orch. org.	
168	IE16	Laube, A.	Litanie De Sanctissimo N. Jesu	C, A, T, B, 2vl, org.	
172	IE37	Taschke	Litanie k Panne Marii	S, A, T, B, 2vl, vla, fl, 2tr, timp, org	
173	IE19	Maschek, W.	Te Deum	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, 2cor, 2tr, fg, timp, org	dops. trb
174	IE20	Maschek, W.	Te Deum	S, A, T, B, 2vl, 2cl, 2cor, princ., timp, org	dops. part violon
175	IE13	Kohll	Salve Regina	T, B, 2vl, vla, 2cl, org	chybí cl2
176	IE25	Neumann	Motetto in C	S, A, T, B, orch. org.	
177	IE42	Nemo	Terceto in G	S, T, B, orch. org.	chybí A vla, org.
178	IE10	Heyden	Aria in B	C solo, orch., org	
179	IE44	???	Diligente te Domine	S, A, T, B, orch. org.	chybí org.
182	IE46	???	Vespere de Beatae	S, A, T, B, orch. org.	chybí vl1, via
183	IE47	???	Duetto offertorium	T, B, sm. orch, org.	
184	IE48	???	Dominus possedit	C solo, sm. orch, 2cor	
185	IE49	???	Asperges me in D	S, A, T, B, orch. org.	
186	IE50	???	2 asperges in G et F	SATB, org	
187	IE51	Brantsch	Vespere	C, A, T, B, 2vl, org.	
188	IE52	???	Salve Regina in Dis	A solo, 2vl, via, org	
189	IE53	???	Salve Regina	T solo, 2vl, org	
190	IE54	Strnische	Aria in Dis	C solo, orch. org.	
193	IE11	Haydn, J.	Salve Regina	C, A, T, B, sm. orch	chybí B, GB
195	IE23	Müller	Motetto in G	S, A, T, B, orch. org	
197	IE57	???	Vespere	S, A, T, B, orch. org.	

198	IE58	???	Dixit Dominus	S. A. T. B. orch. org.	
199	IE8	Dworzaczek	Litaney	S. A. T. B. orch. org.	chybí vl1,
200	IF6	Diabelli. A.	Pangelinqua in E	S. A. T. B. orch. org.	
201	IF7	Eulenberg	Pange linqua	S. A. T. B. orch. org.	
202	IF19	Walentin?	Pangelinqua	SATB. dech. orch.	
203	IF1	Brantsch	Pangelinqua in C	S. A. T. B. orch. org.	
204	IF17	???	Pangelinqua in Es	S. A. T. B. orch. org.	
205	IF18	Starke? (Stacke?)	Pangelinqua in Dis	S. A. T. B. orch. org.	
206	IF2	Branož	Pangeliqua in C	S. A. T. B. orch. org.	
207	IF9a	Freudenthalen	Pangeliqua in C	S. A. T. B. orch. org.	
207	IF9b	Hönig	Pangeliqua in C	S. A. T. B. orch. org.	clarinetto solo
209	IF12	Kunerth	Panguliqua in C	S. A. T. B. 2vl. vla. 2ob. 2tr. timp. org	
210	IF15	Querbach	Pangelinqua in C	S. A. T. B. orch. org.	
212	IF13	Kunerth. J. L.	Pange lingua in Es	S. A. T. B. 2vl. vla. 2cl. 2 cor. tr solo. org	chybí part vl1, cl1, 2cor. org
213	IF4	Brantsch. V.	Pangelinqua in D	S. A. T. B. 2vl. vla. 2cl. 2cor. fg. timp. org	dops. part violone, princ.
214	IF24	???	Echo Pangelinqua in C	orch. echo orch.	
215	IF23	???	Pangeliqua in D	S. A. T. B. orch. org.	
216	IF22	???	Pangelinqua	S. A. T. B. orch. org.	flauto solo
218	IF5	Brantsch	Pangeliqua in D	S. A. T. B. orch. org.	
219	IF10	Golletz. S.	Pangeliqua in C	S. A. T. B. orch. org.	
220	IF14	Lang	Pangeliqua in C	S. A. T. B. orch. org.	
221	IF20	???	Echo Pangelinqua in C	S. A. T. B. orch. org.	
222	IF16	Roklik. A.	Pangelinqua C und D	S. A. T. B. orch. org.	
223	IIA6	Strniště. H.	Salve Regina	S solo, sm., fl. cl. org	dops. 2cor.
224	IIA1	Strniště. H.	Jubilate Deo (offertorium)	S. A. T. B. orch.	
225	IIA4	Strniště. H.	Pangelinqua	SATB. org	sm. kvartet
226	IIA2	Strniště. H.	Offertorium F	S. A. T. B. orch. org.	
227	IIA3		Graduale in D	S. A. T. B. orch. org.	chybí S. A. T. vl2, cl2, trb1. vla. violon
228	IIA7	Strniště. H. ?	Gesänge zum Gebrauche am Palm Sonntage	SS. AA. TT. BB	
229	IIA5	Strnischtě. H. J.	Pangelinqua in D	S. A. T. B. sm., fl. 2cor. org?	bez org?
230	IIB19	Greith. C.	Missa solemnis op. 35	S. A. T. B. orch. org.	
231	IIB57	Ručka. A.	Missa brevis	S. A. T. B.	
233	IIB22	Habert. J. Ev.	Missa St. Joannis op. 1	S. A. T. B. orch. org.	
234	IIB38	Blasel. H.	Missa fü sopran, alt. op. 8	S. A. org	
235	IIB63	Schöpf. F.	Missa op. 44	S. A. T. B. orch. org.	
236	IIB13	Geppert. L.	Messe in d	S. A. T. B. orch. org.	
237	IIB39	Kempter. K.	Missa in G op. 80	S. A. T. B. orch. org.	
239	IIB8	Führer. R.	Messe in B. op. 266	S. A. T. B. orch. org.	
240	IIB1	Aiblinger. K.	Missa Michaelis	S. A. vcl. cb. org	
241	IIB69	Skuherský. F. Z.	Missa Quarta. op. 22	SATB. org	
242	IIB40	Kempter. K.	Organo messe	org. S. A. T. B. sm. orch. fl	
243	IIB35	Horák. W. E.	Neunte messe	SATB. org.	
244	IIB24	Halík. P.	Missa in B. op. 4	SAT. org.	

245	IIB9	Führer, R.	Messe in C	SATB. org.	
246	IIB62	Schnabel, C.	Kurze messe in C	S, A, T, B, orch. org.	
247	IIB28	Geppert, L.	Missa (in B)	S, A, T, B, orch. org.	
248	IIB42	Kraemer, E.	Leichte messe	SATB	
249	IIB67	Schweitzer, J.	Kind - Jesu - Messe	SATB. (SA. org)	
250	IIB43	Kubát, N.	Missa Jubilaei solemnitis in F	SATB. org.	
250		přřazeno k i. č. 243			
251	IIB29	Hohnerlein, M.	Messe zu Ehren der Mutter Anna	SATB	
252	IIB30	Horák, W. E.	Liebeute messe	SATB, org	
253	IIB60	Seyler, C.	Messe in B, no 22	S, A, T, B, orch. org.	
254	IIB52	Raimann, I.	Missa (in F)	S, A, T, B, orch. org.	
255	IIB76	Zsaskovszky, A.	Missa pontificalis in B, op. 20	S, A, T, B, orch. org.	
256	IIB14	Geppert, L.	2. messe in D	SATB. org.	
258	IIB64	Schöpf, F.	Missa op. 10 (in F)	SATB. org	
259	IIB65	Schöpf, F.	Zweite Sonntags Messe, op. 11	SATB. org.	
260	IIB15	Kempter, K.	Land Messe in C, op. 72	S, A, T, B, orch. org.	
261	IIB66	Schöpf, F.	Missa (in C)	SATB. org.	
262	IIB46	Mašek, V.	Missa in G	SATB. org.	
263	IIB15	Geppert, L.	Missa in G	S, A, T, B, orch. org.	
264	IIB16	Geppert, L.	Messe in c	S, A, T, B, orch. org.	
265	IIB72	Sychra, J. C.	Missa sexta	SATB. org.	jen Kyrie a Gloria
266	IIB74	Wrba	Co na hoře Kalvárii	SATB	
267	IIB26	Hausmann, V.V.	Krátká slavnostní mše	S, A, T, B, orch. org.	
268	IIB10	Führer, R.	Char Samstags Messe	S, A, T, B, orch. org.	
269	IIB45	Matějů, P. B.	Missa	S, A, org.	
270	IIB20	Gruber, J.	Sct. Gregorius Messe	S, A, T, B, orch, org	
271	IIB61	Schmid, F. H.	Lateinische Messe	SATB. org.	
273	IIB18	Geppert, L.	Messe no. 1 in F	SATB. org.	
274	IIB50	Möldner, J. W.	Vocalmesse in G	SATB, org.	
275	IIB51	Nagiller, A.	Missa D, op. 19	S, A, T, B, orch. org.	
277	IIB38	Hruška	Missa in hon. S. Car. Bor.	SATB. org.	
278	IIB73	Vacek, J. V.	Missa in hon. S. Angeli Custodis	S, T, org.	
280	IIB27	Schieder Mayer (Haydn?)	Messe	T, T, B, B, orch, org.	
281	IIB23	Hahn	Messe in C	S, A, T, B, orch. org.	chybí vla
282	IIB78	Gruber, J.	Requiem in Dis	C. org.	
283	IIB44	Likl	Pastoral messe in B	S, A, T, B, orch. org.	opisy partů
286	IIB59	Sechter, S.	Messe in Es	S, A, T, B, orch. org.	
287	IIB5	Bühler	Missa (in D)	S, A, T, B, orch. org.	chybí GB
288	IIB17	Geppert, L.	Missa in F	S, A, T, B, orch. org.	chybí 2vl, vla
289	IIB37	Horák, W. E.	Missa (in C)	S, A, T, B, orch. org.	chybí org.
291	IIB2	Bauer, M.	Missa in F	SATB, sm. orch., org	
292	IIB54	Reisinger, F.	Missa pastorale in G	S, A, T, B, orch. org.	
293	IIB32	Horák, W. E.	3te Messe	S, A, T, B, orch. org.	

294	IIB21	Gruber, J.	Missa in honorem S. Ceciliae	S, A, T, B, orch. org.	jen zpěvní party a cor. 1, 2
296	IIB4	Bühler	Missa in B	S, A, T, B, orch. org.	
298	IIB75	Witt, F.	Missa in honorem S. Luciae	SATB. org.	
299	IIB31	Horák, W. E.	X. Missa solemnis in B	S, A, T, B, orch. org.	
300	IIB34	Horák, W. E.	VIII. Missa	S, A, T, B, orch. org.	
301	IIB53	Reimann, I.	Leo - Fest - Messe in E	S, A, T, B, orch. org.	
302	IIB25	Halík, P.	Missa brevis in G	S, A, T, B, orch. org.	
303	IIB48	Manzer, J. D.	Missa op. 60	SATB. sm. orch. org.	
304	IIB68	Schweitzer, J.	Missa op. 18	SATB, org.	
305	IIB56	Rohlík, A.	Messe	S, A, T, B, orch. org.	
306	IIB47	Mašek, V.	Missa	SATB, org.	
307	IIB58	Röder	Missa in F	S, A, T, B, orch. org.	
308	IIB38	Škroup, J. N.	Graduale a offertorium na den sv. Jos	S, A, T, B, orch. org.	
313	IIC13	Hnojil, A.	Offertorium Jubilate Deo omnis terra	TT, BB, vl1, 2, org.	
315	IIC3	Cenek, F.	O sacrum convivium	SATB	
317	IIC27	Reisinger, F.	Litanei	S, A, B, vl1, 2, org.	
319	IIC14	Horák, W. E.	Te Deum	S, A, T, B, orch. org.	
320	IIC1	Bill, J.	Lytaniae de Beata V. M.	S, A, T, B, orch. org.	
321	IIC18	Jüptner, A.	Lauretanische Litanei	SATB, org.	
322	IIC37	Strébl, A.	Litanie pro dva dětské hlasy s dopr. varh.	CC, org.	
323	IIC6	Dvořáček, A.	Litania d moll	SATB - solo, orch.	
325	IIC5	Drahlovský, J.	Offertorium in feste commune sanctorum	SATB, org.	
327	IIC4	Diabelli, A.	Offertorium Benedicam Dominum	S/T, T, orch.	
329	IIC20	Kempler, K.	Offertorium, op. 70	SATB, orch.	
333	IIC7	Emmerig, W. J.	Libera in Es	S, A, T, B, orch. org.	
335	IIC45	Zelinka, J. E.	Trojhlásé sbory k pašijím	SATB	
336	IIC2	Binder, J.	Asperges me	S, A, T, B, orch. org.	
337	IIC10	Haller, M.	Te Deum	SATB, org.	
339	IIC43	Witt, F.	Te Deum	SATTBB	
340	IIC34	Schöpf, F.	Vesperae de Dominica	S, A, T, B, orch. org.	
341	IIC46		Te Deum a Pange Lingua	chorální	
342	IIC17	Jindřich, E.	Mše latinská	TTBB	
344	IIB35	Stecker, C.	Te Deum	SAATBB, org.	
345	IIC12	Hausmann, V.V.	Te Deum	S, A, T, B, orch. org.	
346	IIC21	Kubát, N.	Litanie k sv. Josefu	SATB	
348	IIC23	Mudroch, J.	Te Deum	S, A, T, B, orch. org.	
349	IIC15	Höltzl, F.	Te Deum	S, A, T, B, orch. org.	
350	IIC30	Seyler, C.	Te Deum	S, A, T, B, orch. org.	
351	IIC24	Randhartinger, B.	Graduale op. 60	S, S, A, A, sm., fl, 2ob, 2cl, 2cor, fg, org.	
353	IIC44	Zagl, J. G.	Tod Jesu	S, A, T, B, orch. org.	
354	IID5	Reimann, I.	Pangelinqua	S, A, T, B, orch. org.	vl. solo
355	IID6	Reimann, I.	Tantum ergo	S, A, T, B, orch. org.	
356	IID4	Pichler, G.	Pangelinqua	S, A, T, B, orch. org.	

359	IID7	Reimann, F.	Pangelinqua	S, A, T, B, orch. org.	
360	IID2	Güttler, J.	IV Pange Lingua	SATB. org.	
361	IID10	Vymetal, A. L.	Pange Lingua	SATB	
362	IID3	Kempter, F.	Pange Lingua	S, A, T, B, orch. org.	
363	IID9	Starke	Pangelinqua	S, A, T, B, orch. org.	chybí org.
364	III1	Mozart	Missa in Es?	SATB, orch.	nečitelné
365	III2	Smutny	Missa in C	S, A, T, B, orch. org.	
366	III3	Maschek	Motetto in C	S, A, T, B, orch. org.	
367	III4	Sojka, M.	Offertorium in B	S, A, T, B, 2vl, vla, 2ob, 2cor, org	chybí ob2, 2cor
368	IIII1	Raušal, K.	notový sešit		
369	IIII2	Strniště	pisně		
370	IIII3		Pašije na Květnou neděli a Velký pátek	sóla, SATB	
371	m	Führer, R.	Pangelinqua pastorální	S, A, T, B, sm., cl, tr, timp, org	
372	m	Reimann, I.	Pange lingua	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, tr, cor, trb, timp, org	B dur
373	m	Reimann, I.	Tantum ergo č.4	S, A, T, B, 2vl, fl, cl, cor, trb, timp	D dur
374	m	Martínek, J.	Pange lingua festiva I	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, cor, 2trb	g moll
375	m	Řihovský V.	Tři české zpěvy na Velký pátek	S, A, T, B	
376	s	Führer, R.	Pašijová kantáta po. 107	S, A, T, B, org	
377	m	Reimann, I.	Veritas mea	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, cor, org	chybí B part
378	m	Kedrutek, F.	Vexila Regis	S, A, T, B	F dur
379	m	Reimann, I.	Asumpta est Maria	S, A, T, B, org	E dur
380	m	Röder,	In convertendo	S, A, T, B, sm. orch., org	A dur
381	m	Halík, A.	Lid svůj	S, A, org	C dur
382	m	Bečák, R.	Matičko spasná	S, A, A, org	D dur
383	m	???	Ó, překrásná paní na Libanu	Bar, org	D dur
384	m	???	Tebe, Matko	S, A, org	G dur
385	m	Reimann, I.	Tantum ergo č.1	S, A, T, B, sm., 2cl, tr, cor	C dur
386	m	Knittl, K.	Přistupte sem	S, A, T, B, sm., fl, cor, org	Vánoční
387	m	Raušal, K.	Tys, Maria, naše radost	S, A, org	Es dur
388	m	Bauer, R.	Na perutích pobožnosti	S, A, T, B, org	B dur
389	m	Musil, F.	Hajej, nynej	S, A, A, sm. orch	součást mše?
390	m	Kampf, J.	Kaplička	S, A, A	As dur
391	m	Schubert, F.	Ave Maria	Asolo, vl, org	B dur
392	m	Šimíček, F.	Ó máti moje předrahá	S, A, T, B	
393	m	různí	Desátek vybraných písní k mar. pobož.	S, S, A, org	
394	m	Křížkovský, P.	Sv. Cyril a Metoděj	S, A, T, B, org	pův. pro mužský sbor
395	m	Foerster, J. B.	Tři mužské sbory k počtě sv. Vojtěcha	T, T, B, B	
396	m	Mácha, J.	Pod ochranu Tvou	S solo, T solo, T, B, org	A dur, op. 59
397	m		Ambrosiánské mešní ordinarium	chorál, org	neobligátní dopr. org
398	m	Kampf, J.	Kdo Boha má za pevný hrad	S, A, T, B	C dur
399	m	Řihovský V.	U jesliček, op. 93	S, A, T, B, org	pův. pro sbor a sm. orch.
400	m	Řihovský V.	Koledy, op. 70	S, A, T, B, org	pův. pro sbor a sm. orch.
401	s	Schiedmayer, I.	Messe	???	jen part S a org

402	Říhovský V.	Žalm 97	S. A. T. B. org	Cantate Domino
403	m Palát. B.	Maria. slyš náš hlas	T. B. org	
404	m Zítka. J.	Když slunko za hory	S solo. org.	
405	m ???	Litanie loretánská	S. A. T. B.	chybí A part
406	m Reimann. I.	Surexit Christus	S. A. T. B. sm., fl. cl. cor	
407	m Reimann. I.	Lauda anima mea Dominum	S. A. T. B. sm., cl. trb	
408	m Říhovský V.	10 Pange lingua. op. 10	SATB. SA, TB, a capella. org	
409	m Budík. J.	Smišené sbory k počtě sv. Vojtěcha	S. A. T. B.	
410	m Nejedlý. R.	Ach, uslyš Matko	S. A. org	chybí org.
411	m Picka. F.	Nastaly tmy	T. T. B. B.	Na Velký pátek
412	s Halík. P.	Česká mše	S. A. org	D dur
413	m ???	Ecce quomodo	T. T. B. B.	c moll
414	m Reimann. I.	Angelis	S solo. sm. orch., org	
415	s Říhovský V.	Prima missa brevis et facilis	S. A. T. B. (org)	pův. pro S. A. org
416	m Sychra. J. C.	Sv. Václave	S. A. T. B.	harmonizovaný chorál
417	m Bendl. K.	Sv. Václave	T. T. B. B.	harmonizovaný chorál
418	s Musil. F.	Missa in honorem BMV	S. A. T. B. org	
419	m různí	Zpěvy zpívané o první pouti české do Lurd	T. T. B. B. průvod	
420	m Hausmann. V.V.	V čarovné noci	S (T) solo. org	F dur
421	s Wünsch. J. N.	Mešní píseň k Nejsvětějšímu srdci Páně	S. org	F dur
422	s ???	Mše (F dur)	S. A. (T. B). A. S solo. org	koledová mše
423	m Blatný. J.	Večerní píseň v háji	S. A. T. B. org	obs. variantu pro ženský sbor
424	m Vícha. L.	šest písní Mariánských a Pangelingua	S. A. org	k májovým pobožnostem
425	m ???	Improprie Lide můj, co jsem učinil	T. T. B. B.	
426	s Říhovský V.	Missa in honorem Sancti Aloisii	???	jen part T. B
427	s Říhovský V.	Missa dominicalis (facilis)	???	jen part S. A
428	m Führer. R.	Kurzes Graduale und Offertorium	S. A. T. B. 2vl. vcl. 2cl. 2cor. org	chybí T. cl. cor
429	s Stecker. C.	Missa solemnis. op. 3	S. A. T. B. SATB solo. org	
430	s Říhovský V.	Seconda Missa brevis et facilis	S. A. T. B. 2vl. vla. cb	zřejmě chybí min. part org.
431	s Říhovský V.	Missa brevis et facilis	T. T. B. B. ???	zřejmě chybí všechny orch. party
432	m ???	Hromniční obřady	S. A. T. B. nebo T. T. B. B. nebo S. A	obs. antifony při svěcení svící
434	m Kramenič	Hymnus ad sanctum Adalbertum	Bar solo. S. A. T. B. org	
435	m Händel. G. F.	Largo z opery Xerxes	A solo. org	F dur
436	s Bezečný. E.	Missa pro defunctis	S. S. A. org	op. 6
437	m Strniště. J. sen.	Ecce quomodo	S. A. T. B.	harm. Blahovec. J.
438	m Zangl. A.	10 graduale für die höchsten Feste	S. A. T. B. (org)	
439	m Krička. J.	Koleda	S. S. A	
440	m Strébl. A.	Vánoční požehnání	S. A. T. B. org	A dur
441	m Picka. F.	Kristus klesá	S. A. T. B.	d moll
442		obřady Bílé soboty a Květné neděle	chorál	
443	m ???	Kristu Králi	S. A. T. B.	průvod na Květnou neděli
444	m Martínek. J.	Pange lingua festiva	S. A. T. B. sm., fl. cl. cor. 2trb. org	
445	m Budík. J.	Povzdech sv. Vojtěcha	S. A. T. B.	z cyklu Smišené sbory k počtě s. V.

446m	???	Anima Christi	S solo, org	
447s	Douša, C.	Missa in honorem S. Joannis Baptistae	S, A, T, B, org	pův. pro sbor a orch. - obs. jen part vl2
448s	Schöpf, F.	Te Deum	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, 2cor, 2tr, trb, timp, org	
449m	Sec. T.	Ukolébavka	S, A, T, B	
450m	Ručka, A.	Radost Vánoční	S, A, vl solo, org	
451m	Strébl, A.	Ty, jenž sídlíš na výsosti	S, A, T, B,	chybí T
452m	???	Své písně, Maria	S, S, A	
453m	???	Zvonek	S solo, org	C dur
454s	Křížkovský, P.	Sv. Cyril a Method	T, T, B, B, org	
455m	Horák, W. E.	Ó Maria	S, A	zřejmě chybí orch. part
456m	Strniště, J.	K oltáři již přiklekněte	S, A, T, B	
457s	Picka, F.	Missa F dur. op. 17	S, A, T, B, sm., 2ob, 2cor, 3trb, timp, org	
458s	Kříčka, J.	Valašská jitřní mše pastoální	S, A, T, B, SATB solo, sm., fl, 2cl, 2cor, 2tr, trb, timp	
459s	Nešvera, J.	Pašije pro Květnou neděli a Velký pátek	S, A, T, B, soli	
460im	Malát, J.	Koledy pro dva ženské hlasy	S, A, ??	chybí doprovod. je dopsaný 3. hlas
461s	Stecker, C.	Koleda	SA, org, nebo SATB, org, nebo SATB org, orch	chybí part S a A
462m	Mach, S.	Modlitba za vlast	solo, org	
463s	Očenášek, J.	Česká mše	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, 2tr, 2cor, trb, timp, org	
464m	Gounod, Ch.	Sancta Maria	S, S (T, T), vl solo	E dur
465m	Führer, R.	6 snadných pastorálních skladeb	org	
466m	Očenášek, J.	Zdravas Královno	S, A, T, B, soli, org?	chybí part org
467m	Šteyerův kancionál	Ó přeslavná Paní světa	S, 2vl, vcl, fl, org	
468m	Fibich, Z.	Blažený ten (Beatus vir)	S, A, T, B, vl solo, org	upr. Herle J.
469s	Zaříčanský, J.	Ty, jenž sídlíš na výsosti	S, A, T, B, sm., 2cl, 2cor, org	
470m	Malát, J.	Svatý Václave	S (T) solo, org	
471m	Reimann, I.	Ascendit Deus	S, A, T, B, ???	chybí orch. party, kromě vl2
472m	Chmelíček, J.	In te Domine	S solo, org	
473m	ruzní	offertoria a graduale	S, A, T, B	
474m	Nicolai	O salutaris hostia	T, B, org	G dur
475s	Stehle, J. G. E.	Requiem	S, A, T, B, ???	chybí party orch.
476m	Sec. T. (vybral)	Z květů Mariánských	různé	
477s	Řihovský V.	Křížová cesta	S, S, A, A solo, B solo, org	op. ář
478m	Řihovský V.	Zahrada Mariánská	S, S, A, org	op. 62, 14 zpěvů
479m	???	65 písní k Panně Marii	zpěv, org	
480m	Cmíral, A.	Koledy a staročeské písně vánoční	S, A, org	
481s	Marhula, E.	Česká mše Vánoční	S, A, T, B, org	koledová, op. 13
482m	Novotný, V. J.	Srdci Páně	S, A, org	5 dvojzpěvů
483m	Novotný, V. J.	Královně nebes	S, A, org	5 dvojzpěvů
484m		Sbírka skladeb ku slavnostem církevním	chorál	
485m	Vlk, A.	Narodil se Kristus Pán	S, A, T, B, (org)	
486m	Reisinger, F.	Pastoral Tantum ergo	S, A, T, B, sm., fl, cl, cor, trb, org	
487m	Jindřich, J.	Svatý Václave	T, T, B, B	
488m	Schöpf, F.	Zwei Antiphonae Mariae	S, A, T, B, sm., 2cl, 2cor	

489	m	Škroup, J. N	Haec dies	S. A. T. B. sm, 2cl. tr. timp. org	
490	m	Škroup, J. N	Terra tremuit	S. A. T. B. ???	jen partitura a part B
491	s	Sychra, J. C.	Prosba k českým patronům	S. A. org	
492	m	???	Tebe Boha chválíme	S. A. T. B	
493	m	Hruška, J.	Ó, Maria	S. vl solo. org	
494	m	Trecler, E.	Ave Maris stella	S. vl solo. org	
495	m	Picka, F.	Missa brevis et Pange lingua	S. A. T. B. org	
496	m	???	Zpěvy na Boží hod Vánoční a sv. 3 králů	S. A. T. B	
497	m	Reimann, I.	De profundis	S. A. T. B	
498	m	Reimann, I.	Exaltabo te. Domine	S. A. T. B	
499	s	Geppert, L	Te Deum	S. A. T. B. sm., fl, 2cl, 2tr, 2cor. trb, timp. org	
500	s	Geppert, L	Lytanei	S. A. T. B. sm. 2cl, 2cor. org	
501	m	Říhovský V.	Motetta facilia de Ss. Sacramento. op. 30	S. A. T. B. sm. orch.	6 motet
502	m	Renner, J.	Ecce sacerdos	S. A. T. B. org	
503	m		Mariazellské intrády	dech. orch. org	
504	m	Weber von, C. M.	V míru Páně	S. A. T. B	
505	m	???	Maria, ó jméno	S. A.	chybí doprovod
506	m	Güttler, J.	Královna máje	S. A. org	chybí doprovod
507	m	???	Buď Matkou mou	S. A. org	chybí doprovod
508	m	Sládek, F.	V Betlémě	S. A. org	chybí doprovod
509	m	Novotný, V. J.	Já královna jsem duši bdělá	S solo. S. S. A, org	chybí doprovod
510	m	???	Obět' kříže	T, T, B, B	
511	m	Herle, J.	Buď Matkou mou	S solo. S. A. org	chybí doprovod
512	m	Říhovský V.	Volání k Panně Marii	S. S. A, org	chybí doprovod
513	m	Běčák, R.	Večerní když zazní zvon	S solo. S, S. A, org	chybí doprovod
514	m	Straka, V.	Bolestná matička	S. A. org	chybí doprovod
515	m	Víčka, L.	Ó Máti Krista Pána	S. A, org	chybí doprovod
516	m	Knorr, A.	Vyšla jest hvězdička	S. A, org	chybí doprovod
517	m	Špička, J.	Zvonek libě	S. S. A, org	chybí doprovod
518	m	Heller, M.	Ó, hvězdo mořská	S. A, org	chybí doprovod
519	m	???	Ó Matko božská	S. A. org	chybí doprovod
520	m	???	Volání k Matce Boží	S. A. T. B	
521	s	Suchý, F.	Hymnus ke cti sv. Václavu	S. A. T. B. org	
522	m	Špička, J., Grosse, E. A.	Zvučně zvony, Zvon volá ke klekání	T, T, B, B	obs. variantu pro žS, S, A
523	s	Halík, P.	Česká mše	S, A, ???	obs. jen 1. str. S a A partu
524	s	Cainer, J.	Missa "Hodie Christus natus est"	S. A. T. B. sm., fl, 2ob. 2cor. 2fg, 2tr. trb. timp. org	
525	s	Sychra, J. C.	Na Golgotě	AS, A. T. B, org	Velkopáteční kantáta
526	s	Horník, O.	Mše z Es dur	S. A. T. B	
527	m	Linek, J. I.	Kvíteček májový	S. A, org	Svatojanská píseň
528	m	???	Zpěvy ke slavnosti Božího těla	S. A. T. B. ???	obs. pouze part T. B
529	s	Horák, W, E.	Mše d moll	S. A. T. B. sm., 2ob, 2cor. 2tr. trb	chybí cl2, tr1, ob2. přips. Timp.
530	s	kolektiv	Hlas varhan, díl II.	C varhany	harmonizované nápěvy duch zpěvů, 1865
531	s	kolektiv	Hlas varhan, díl I.	C varhany	harmonizované nápěvy duch zpěvů, 1865

532s	Schöpf, F.	Mše op. 11 (B dur)	S. A. T. B. sm., fl, 2cl, 2tr, 2cor, trb, timp. org	
533s	Tasche	Mše D dur	S. A. T. B. orch?	chybí party orch.
534s	Kubát, N	Mše in honorem st. Norberti	S. A. T. B, 2tr, 2trb. org	partitura
535m	Urban, R.	Chorály k Božimu Tělu	S. A. T. B, ???	chybí part T, 1921
536s	Horák, W. E.	Pastorální mše	S. A. T. B. sm., fl, cl, 2tr, timp. org	G dur
537s	Řihovský V.	Missa Jubilaei solemnis in F	S. A. T. B. org	pův. pro sbor a orch.
538s	Reimann, I.	Missa in G, no. 47	S. A. T. B. org	obs. variantu pro orch.
539s	Kedrutek, F.	Missa (G dur)	S. A. T. B. org	
540s	Gregor, F.	Slavnostní pastorální mše	S. A. T. B. sm., fl, 2cl, 2cor, 2tr, timp. org	chybí part org
541m	Foerster, J. B.	Offertoria in Dominicis Quadragesimae	S. A. T. B - S. A. T. B, B	
542m	???	Chorální Pange lingua	chorál	jednotl. party
543m	???	Kvitečku májový	S. A. T. B	
544s	Ryba, J. J.	Česká mše Vánoční	S. A. T. B. orch., org.	chybí party orch. kromé fl
545s	Reimann, I.	Offertorien	S. A. T. B. ???, org	chybí part B a příp. orch
546s	Schöpf, F.	Mše (D dur)	S. A. T. B??? orch???	obs jen party 2vl, tr
547m	Vogel	Offertorium	???	nečitelné
549m	Strniště, J.	Offertorium	S. A. T. B. sm., fl solo, 2cl, org	
550m	???	Alma Redemptoris	Asolo, T solo, 2vl, 2vla, 2cor, org	
551s	Řihovský A.	Missa in honorem St. Cyrilli et Methodii	S. A. T. B, sm, fl, 2cl, 2cor, 2tr, trb, timp, org	pův. pro sbor a orch.
552s	Škroup, J. N	Missa (d moll)	S. A. T. B. org	
553s	Schöpf, F.	Fünfte Sonntags Messe, op.14	S. A. T. B. sm., fl, 2cl, 2tr, 2cor, trb, timp. org	
554s	Reimann, F.	Missa solemnis no. 4	S. A. T. B. sm., fl, 2cl, 2tr, 2cor, trb, fg, timp. org	
555s	Lickl	Missa (C dur)	S. A. T. B. sm., fl, cl, tr, trb, org	chybí part vcl
556s	Řihovský A.	Missa Loretta	S. A. T. B. sm, 2cl, 2cor, 2tr, 2T trb, timp. org	
557s	Davidek, J.	Mše ku cti Sv. Josefa	S. A. T. B. sm., fl, cl, org	dops. cor a trb
558m	Halík, A.	Ježíši, Tebe miluji	T. B. org	
559s	Procházka, L.	Missa (D dur)	S. A. T. B. sm., fl, cl, ???, org	
560s	Geppert, L.	Requiem g moll	S. A. T. B. sm. 2cl, 2cor, trb, org	
561m	???	Již dnes, Teď se končí	S. A. B	
562m	???	Rodiče	S. A. B	
563m	???	Posledně mne	S. A. B	
564m	???	Ó ukrutná	S. A. B	
565m	???	Spěšně hyne	S. A. B	
566m	Papoušek, B.	Co jest život	S. A. T. B	
567m	Ryba, J. J.	Zde se s Tebou	S. A. T. B	
568m	Lašek, G.	Dřiej sladce	S. A. B	
569m	Halík, A.	Stalo se	S. A. B	
570m	Halík, A.	Ach, již nemůže	S. A. B	
571m	Drahlovský, J.	Plyň, ó duše	S. A. B	
572m	Strniště, J. st.	2 Pange lingua. in E et C	S. A. T. B. sm., fl, 2cl, 2tr, 2cor, trb, org	
573s	Jeremiáš, B.	České requiem	S. A. T. B. org	
574m	???	Ejhle svazek	S. A. T. B	
575m	???	Musí símě	S. A. T. B	

576	m	Hahn, B.	Graduale. Offertorium	S, A, T, B, org, cb, 2cl, 2cor	
577	s	Führer, R.	Missa in C	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, 2tr, 2cor, 3trb	
578	m	Chmelíček, J.	4 Pange lingua	T, T, B, B, (org)	
579	m	Nemo	Pangelinqua ex D	S, A, T, B, fl, 2cor, org	přips. cl
580	s	Vogel	Missa	S, A, T, B, 2vl, 2cor, org	chybí party cor, přips. fl
581	m	???	Aria in F	S solo, sm., 2cl, 2cor	
582	m	???	Ave Maria	S, A, T, B	in F
583	m	Pitsh, V.	Aria	B solo, ???, org	obs. jen part B, 2vl, vla, cl1, org
584	m	???	Ubírám se do věčnosti	S, A, B	ku pohřbu pacholátka
585	m	???	Pangelinqua	S, A, T, B, sm., 2cl, cor, 2tr, 2trb, timp, org	
586	s	Drahovský, J.	Missa in C. op. 79	S, A, T, B, sm., 2cl, 2cor, org	
587	m	Gruber, J.	Te Deum	S, A, T, B, org	pův pro sbor a org
588	m	Řihovský, V.	Vánoční zpěvy	S, A, T, B, sm., 2cl, 2cor, 2tr, 2trb, org	obs. variantu S, A, T, B, org
589	m	Güttier, J.	Tantum ergo, op. 26	S, A, T, B, sm., fl, cl, cor, org	
590	m	Malát, J.	Posvátný čas Vánoční	S, A, org	přips. 3. hlas
591	m	Řihovský, V.	Maria pomocnice	S solo, S, A, T, B, org	
592	m	???	Vánoční mše	S, A, ???	jen part S a A
593	m	???	Třebíčská koledová mše	S, A, ???	jen part S a A, 1955
594	m	???	Ave maria. Oceánem pluje loď	S, A, T, B?	jen part S, a A
595	m	Güttler, J.	Tantum ergo	S, A, T, B, sm., fl, cl, 2cor, 2tr, 2trb	chybí part vla
596	m	???	Motetta	S, A, T, B	
597	m	Reimann, I.	Regnavit Dominus	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, 2cor, 2tr, 2trb, org	Chybí part via, cl2
598	m	Reimann, I.	Portas coeli	S, A, T, B, sm., fl, 2tr, trb, org	C dur
599	s	Kolařík, F.	II. pastýřská mše	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, 2cor, 2tr, 2trb, timp, org	
600	s	Stehle, J. G. E.	Missa brevis in honorem BMV	S, A, T, B, org	
601	s	Horák, W. E.	Siebente messe	S, A, T, B, sm., fl, 2cl, 2cor, 2tr, trb, timp, org	
602	m	???	Bez slunce, světla	T, T, B, B	b moll
603	m	Řihovský, V.	Ave Maria. op. 44	S, A, T, B	
604	m	Geppert, L.	Nešpory C dur	S, A, T, B, orch, org	jen zpěvní party a vl1, 2cor, trb
605	s	Martínek, J.	I. Mše koledová	S, A, T, B, 2cor, 2tr, trb, timp, ???	další party?
606	m	Novotný, V. J.	Žehnej Matko národ náš	S, A, org	
607	m	Reimann, I.	Ad Te levavi	S, A, T, B, org	
608	m	Reimann, I.	Deus tu convertens	S, A, T, B, org	jen partitura
609	m	Reimann, I.	O salutaris hostia	S, A, T, B, ???	jen zpěvní party
610	m	Vícha, L.	Zdráva budiž ó Maria	S, A, org	dops. 3. hlas
611	m	Rohlík, A.	Tantum ergo	S, A, T, B, orch, org	chybí orch party kromě 2vl, cb, cor2
612	m	???, harm. Paik, J.	Ó matko Páně	S, A, org	chybí S
613	m	Bozanův kancionál	Zdravas, Maria Panno	S, ???	
614	m	???	Zpěvy při růžencích	S, ???	
615	m	Güttier, J.	Salve Regina	S, A, sm., fl, 2cl, trb, ???, org	chybí min. part cl2
616	m	Očenášek, J.	Kdo pod ochranu Tvou	S, A, T, B, org	
617	m	Kampf, J.	Můj národ vždy Tě miloval	S solo, S, S, A, T, B, org	
618	m	???	Zdravas Maria	S, A, org	

619.m	???	Zdravas Královno	S. A. org	
620.m	Reimann, I.	Domine Deus	S. A. T. B. sm., ???, 2cor, trb	chybí min. part vl2
621.m	Güttler, J.	Tantum ergo	S. A. T. B. fl. cl. cor. trb. org	D dur
622.m	Reimann, I.	Beata es Virgo Maria	S. A. T. B. sm., fl. 2cl. 2cor. trb. org	chybí part vl2, cl2,
623.m	Strniště, J., st.	Tantum ergo	S. A. T. B. sm., 2cl. 2cor. 2tr. trb. org	
624.m	???	Poslední pozdrav	S. A. T. B.	
625.m	Říhovský, A.	Missa in honorem sanctae Ludmilae	S. A. T. B. sm., 2cl. 2cor	
626.m	Strniště, J.	Pange lingua	S. A. T. B. sm., fl. 2cor. ???, timp. org	chybí min. part vla
627.m	???	Ó, pohled' na nás	S. A. org	
628.m	???	Láska Tvá, ó svatá Máti	S. A. org	obs. jen part S
629.m	Reimann, I.	Bonum est	S. A. T. B. sm. ???, org	obs. jen part S, vl1, vla, cb a partituru
630.m	Reimann, I.	Perfice gressus meos	S. A. T. B. sm. ???, org	obs. jen part S, vl1, vla, cb a partituru
631.m	Reimann, I.	Benedictus es Domine	S. A. T. B. sm. ???, org	obs. jen part S, vl1, vla, cb a partituru
632.m	Libochovský, J. V.	Světa spáso	S. A. T. B. 2vl, vla, cb, org	chybí part T, B
633.m	Hausmann, V	Et rege eos	S. A. T. B. sm., fl. cl. org?	chybí part org
634.m	Reimann, I.	Illumina	S. A. T. B. orch. org.	chybí party orch kromě vl2
635.m	???	Anděl Páně	S. A. T. B.	
636.m	???	Pozdrav Panně Marii	S. A. org	
637.m	Reimann, I.	Jam sol recedit	S. A. T. B. sm., 2cor, org	
638.m	???	Aj prapor Králův	T, T, B, B	
639.m	Reimann, I.	Regina coeli	S. A. T. B. sm, fl, 2cl, 2cor, 2tr, 3trb, timp. org	chybí party vl2, vla, vcl
640.m	Reimann, I.	Benedicam Dominum	S. A. T. B. sm., 2cor, org	
641.m	Reimann, I.	Alleluja	S. A. T. B. sm. fl. 2cl, 2tr, org	chybí party vl2, vla, vcl. cl2. org
642.m	Pföf, J.	Zdravas Maria	A solo. org	
643.m	Bax, Y.	O salutaris	T solo, vl solo. org	
644.m	Mácha, J.	Matičko svatá	S solo, T solo, S, A, T, B, org	
645.m	Říhovský, V.	Volání k Panně Marii	S, S, A. org	
646.m	Říhovský, V.	Maria, Královno ráje	S, S, A. org	
647.m	Říhovský, V.	Matko Boží, krásná	S, A, org	
648.m	Říhovský, V.	Zdravas Královno	S, A, org	
649.m	Říhovský, V.	Matka prostřednice	S, A, org	
650.m	Říhovský, V.	Ukolébavka Matky Boží	S, A, org	
651.m	Mácha, J.	Ó, Panno lásky	S solo, org	
652.m	Weirich, A.	Ave Maria, op. 43	S solo, vl solo, org	
653.m	Reimann, I.	Sacris solimniis	S solo, vl solo, vl, vla, vcl, org	
654.m	Vícha, L.	Ó Máti Krista Pána	S, A, org	
655.m	Tregler, E.	Ave Maria, op. 11	S solo, vl solo, org	
656.m		Chorální ordinarium	chorál	
657.m	Schwarz, O.	Tvé srdce, Jezu, kněžským jest	Bar solo. org	
658.m	Presl	Maria Panno	S, A, org	dvojhlas jen v partituře
659.m	Malát	Hvězdo milá, snívá	S, A, org	dvojhlas jen v partituře
660.m	Kampf, J.	Prosba	S, A, T, B	
661.s	Hradil, A.	Česká Vánoční koledová mše	SATB soli, S, A, T, B. sm, fl, 2cl, 2cor, 2tr, trb, timp. org	chybí 2vl, vla, cb

662 m	Horák, E. W.	Ó Maria	S, A, org	
663 m	Mácha, J.	Královně českého máje	S, org	Z cyklu 4 mariánske modlitby za vlast a národ
664 m	Rihovský, V.	6 zpěvů k uctění Božského srdce Páně	S, S, A, org	op. 71
665 m	???	Ó Maria. Tě ctiti chcem	S, A, ???	obs. jen part S, A
666 m	Paik, J., Kampf, J.	Vánoční směs	2vl, org	
667 m	Novák, L.	Královno míru	A solo, org	
668 m	Fiala, P.	Ecce sacerdos magnus	S, A, T, B unisono, 2tr, 2trb, org	
669 m		Paporec		časopis pro lidovou duchovní hudbu
670 m	???	Pange lingua	S, A, T, B, 2vl, vla, 2cl, org	jen partitura, party jen zp. hl., 2cl, vla
671 m	Kříčka, J.	K hvězdě se dívej	S, A, T, B	
672 m	Bruckner, A.	Ave Maria	S, A, A, T, T, T, B, B	
673 m	Hassler, H. L.	Cantate Domino	S, A, T, B	
674 m	Casciolini, C.	Panis Angelicus	S, A, T, B	c moll
675 m	???	O quam suavis est	S, A, T, B	
676 m	Pitoni, G. O.	Laudate Dominum	S, A, T, B	
677 m	Zelenka, J. D.	Benedictus sit Deus Pater	S, A, T, B, org	
678 m	???	Ecce panis angelorum	S, A, T, B	
679 m	Stecker, K.	O salutaris hoastia	S, A, T, B	
680 m	???	Lauda Sion	S, A, T, B	
681 m	Martínek, J.	Ejhle záře nad Betlémem	S, A, T, B	
682 m	Paik, J.	Olšanské koledy	S, S, A	
683 m	Paik, J.	Pašije podle sv. Marka	SATB soli, S, A, T, B	
684 m	Paik, J.	Zpěvy k obřadům sv. týdne	S, S, A	
685 m	Tučapský, A.	Tristis est anima mea	S, A, T, B	
686 m	Paik, J.	Pašije podle sv. Lukáše	SATB soli, S, A, T, B	
687 m	???	O scrum convivium	S, A, T, B	C dur
121b	Stros	Offertorium in D	S, A, T, B, 2vl, vla, 2ob, 2cor, timp, org	obs part violone
29b	Škroup, J, N	Missa (d moll)	S, A, T, B, sm., ?, ???, 2fg, org	chybí min. vl2, vla, ob?,

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

fl.	Flétna
ob.	Hoboj
cl.	Klarinet
Clar.	Klarina
fg.	Fagot
Cor.	Lesní roh
tr.	Trubka
Trb.	Trombon
Timp.	Tympány
vl.	Housle
Vla	Viola
Vcl.	Violoncello
cb.	Kontrabas
Org.	Varhany
S	Soprán
A	Alt
T	Tenor
B	Bas
C	Detský soprán
sm.	Smyčcové nástroje

13. Použitá literatura a prameny

ZEJDA, R.: Dějiny chrámu sv. Martina v Třebíči, Arca JiMfa, spol. s. r. o., Třebíč 1997

Kolektiv autorů: Náměšť nad Oslavou, Dějiny města od nejstarší doby po naši současnost, Tisková, ediční a propagační služba místního hospodářství, Náměšť n. Oslavou 1984

FIŠER, R.: Třebíč – Osudy židovských domů, Edice Vysočiny, Fibox Třebíč

Kolektiv autorů: Almanach gymnázia Třebíč 1871 – 1996, Akcent s. r. o. 1996

FIŠER, R., Nováčková, E., Uhlíř, J.: Třebíč - Dějiny města I, Blok, Brno 1974

JANÁK, J.: Třebíč – Dějiny města II, Blok, Brno 1981

Kolektiv autorů: Hudba v Českých dějinách, Editio Suoraphon, Praha 1989

URBAN, O.: Kapitoly z dějin hudby v Třebíči

MICHELS, U.: Encyklopedický atlas hudby, Nakladatelství Lidové noviny 2000

Prameny:

Jindřich Strniště: Alma redemptoris, archiv kostela svatého Martina v Třebíči

Anonym: Ave Maria, archiv kostela svatého Martina v Třebíči

14. Přílohy

14.1. Seznam příloh

1. ukázka rukopisů z archivu: J. Strniště, Alma Redemptoris – titulní list
2. ukázka rukopisů z archivu: J. Strniště, Alma Redemptoris – part prvních hosuslí
3. ukázka rukopisů z archivu: J. Strniště, Alma Redemptoris – sopránový part
4. ukázka jiných rukopisů J. Strniště³⁷ 2 Alma Redemptoris – titulní list
5. ukázka jiných rukopisů J. Strniště³⁸ 2 Alma Redemptoris – tenorový part
6. ukázka jiných rukopisů J. Strniště: Salve Regina – titulní list
7. ukázka jiných rukopisů J. Strniště: Salve Regina – zpěvní part
8. ukázka rukopisů z archivu: Richlowsky, Salve Duplex – obsazení
9. ukázka rukopisu J. Paika³⁹: vlastní kompozice – Pašije podle Matouše
10. sběrací arch dobrovolné sbírky na stavbu nových varhan ve chrámu sv. Martina
11. Smluvný a potvrzovací list mezi firmou bratří Riegrů a kostelem sv. Martina
12. ukázka korespondence mezi firmou bratří Riegrů a kostelem sv. Martina

³⁷ Pro srovnání jiné Alma Redemptoris

³⁸ Pro srovnání jiné Alma Redemptoris

³⁹ Viz kapitola 9.1.

č. j. 156.

00791071010

MÚDEBNÍ ARCHIV

chr. mu

sv. Martina v Třebíči

Anna

IE 36

Proemptoris.

Soprano Solo

Violino 1mo et 2do Viola d. Alto

Flauto Clarinetto

Contrabass.

Comp. Strinskiy

Comp. 1839.

L = 1. viol.

0079/07/010

Violino I^o

HUDEBNÍ ARCH
chrámu
sv. Martina v Třebí

Alma

Handwritten musical score for Violino I, titled "Alma". The score consists of 12 staves of music. It begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a 3/4 time signature. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are several dynamic markings such as "p" (piano) and "pp" (pianissimo). The score concludes with a double bar line and a fermata over the final note.

Anna Bachmann.

I. Als. Sate

II. Sinner Sate.

Christine 1me 1me 1me 1me
Alto Sate 1me 1me 1me
Sinner 1me

Sinner.

[Faint signature]

Alma II ^{dum!}

Tenore Solo

19.

Alma Redemptoris Ma- ter Redemptoris
 Mater que parua' celi por- tas manu' et Stella
 ma- nus succedet ca- denti surgere qui curat que
 curat qui curat po- pulu' tuum
 genuisti natura mi- ran- tium sanctu-
 larem seculi genito- rem Virga prius
 ex pos- terius fabri dis- ab ore gabrie- lifico
 re su-
 mens illum A- ve
 pe- ca- torum Misere- re Misere- re
 re

Empty musical staves with a dark smudge or ink mark on the second staff.

Salve Regina
in G

pro

Tenore Solo

Violino Primo & Secondo

Due Corni in A

con

Organo

Heinrich Knist

č. 1
Canto

Handwritten musical score for Canto, featuring ten staves of music with lyrics in Cyrillic script. The notation includes various rhythmic values, accidentals, and dynamic markings. The lyrics are written below the notes.

Lyrics (Cyrillic):
 1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...

č. i 153.

1 E

30

Salve Duplex

I a

Canto Solo

Violinis II³

Flaut. II⁶

Con
Organo

II. ab

Acto. 6 Canto

Violinis II⁶

Acto-Violis II⁶

Con
Organo

Deleg. Richlowsky

B.

SBORY K PAŠIJÍM

podle sr. Matouše

①

Kde chceš, abychom ti při-pra-vi-li ve-li-ko-ění ve-če-ří?

②

Snad to ne-jsem já Pa-ne.

③

Oni ve-ěli Mo-žu zbo-rit chrám a ve třech dnech jej ru-sta-vět.

④

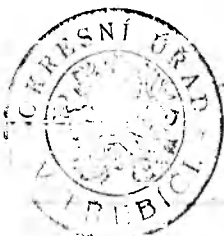
Je ko-den smr-ti.

⑤

Pro-ro-kuj nám, Me-si-a-si! Ke-ěni, řádotě u-de-řil.

⑥

Ji-stě i ty jsi z nich, řádot i tře ná-ře-ěi tě pro-zra-zu-je.

Okresní hejtman:

Číslo

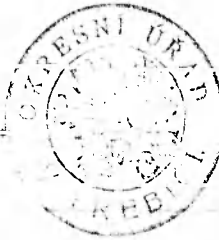
Strana 1.

Třepov.

Sběrací arch

dobrovolné sbírky na stavbu nových varhan ve chrámu sv. Martina
v Třebíči.

čís. úč.	Ulice a čís. domu	Jméno a příjmení dárce	Přislíbený obnos v číslech a slovy:	Darovaný obnos v číslích a slovy	Podpis dárce
				500 00	
				100 00	
				300 00	
			500 00		
				100 00	
6					
				400 00	
				10 00	
9				20 00	
				10 00	
12				50 00	
13				10 00	
		Marek Lahová		1290 00	
				200 Kč	M. Lahová
		Loučel		1490 00	
		+ Petrův Jan		400 00	
		V Třebíči, 1/5. 1930.		1890 00	
		Karel Rudic			Antonín Trávníček
					Janec

Okresní hejtmán:

Mamont

Termín:

číslo

strana 1.

b ě r e c í o r d

docevné sbírky na stavbu nových venen ve vzdánu v. vertina
v Třebíči.

č. j.	'lice - č. j. domu	Jmeno a příjmení dáruce	Příjem v č. letech a slavy:	docevný obnos v číslech a slavy	odpis dárce
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 10	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 10	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 10	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 3	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 20	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 10	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 10	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 5	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 5	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 10	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 5	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 5	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 2	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 1	-
		<i>U. J. J. J.</i>	10	✓ 1	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 5	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 5	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 4	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 5	-
		<i>U. J. J. J.</i>		✓ 4	-

Běž. čís.	Ulice a číslo domu	Jméno a příjmení dárce	Přislíbený obnos v číslech a slovy:	Darovaný obnos v číslech a slovy	Podpis dárce
		<p>Třebíč 13/2 1930.</p> <p><i>Kludec</i></p> <p>Antonín Gsch. Jan Zbruncz</p>		<p>1662.50</p>	
		<p><u>Opakování:</u></p> <p>Vybráno Příroc I 1890.00</p> <p>" " Třebíč II 3.690.00</p> <p>" " IV 523.00</p> <p>" " V 186.00</p> <p>" " VI 1.662.50</p> <p><i>celkem</i> 7.957.50</p>			
		<p>Třebíč, 8/5. 1930</p> <p><i>Kludec předsteda</i></p>			

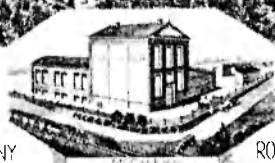
KOSTELNÍ, KONCERTNÍ
A SALONÍ VARHANY
SVĚTOVÉ PŮVĚSTI

MĚCHY RIEGROVY VARHANY KRNOV
TELEFON KRNOV 54
KROVY TEL. ÚSTŘEDNÍ BANKA, KRNOV

MĚCHY S ELEKTRICKÝM
POHONEM, PŘESTAVBY
VARHAN

SEKOVÉ KONTA POŠT SPORITELNY
PRAHA: 160990
VIDER: 160990
VARSAVA: 180030
BUDAPEST: 17991

ZÁVOD PRO STAVBU VARHAN

BRATŘÍ RIEGROVÉ

— Invenční a výkonní dodavatel —

ZALOŽENY

ROKU 1878

Vyznamenány ruským křížem Sv. Kříže

FILIAIKY BUDAPEŠT X
SZABOLCS UTICA 29

MOCKER
HORNÍ SLEZSKO

KRNOV

Z velikého počtu dodaných varhan
stújtěž uvedeny:

V KRNOVĚ, 3. září 1930.

Praha, chrám P. Marie Sněžné	90	hlasů
Praha-Vinohrady, blo Baránek	98	"
Bratislava, ev. chrám	69	"
Komarno, farní chrám	58	"
Karlov Vary, Grand Hotel Pupp	53	"
Brno, Sladice	57	"
Olomouc, dom	50	"
Brno, nám. dóm	48	"
Praha, blo Skaut	41	"
Hedvice, chrám Františkánů	41	"
Liberec, arcidiekanství chrám	40	"
Vídň, koncertní dóm	116	"
Solnohrad, Mozartum	80	"
Budapest, koronovační chrám	80	"
Viborg (Fínsko) dom	76	"
Janow Giesztowiec (Polsko)	75	"
Budapest, univerzitní chrám	73	"
Vien, sal Musikvereinu	71	"
Lódz (Polsko) chrám sv. Matěje	60	"
Štýrsko, farní chrám	60	"
Celovec, koncertní dóm	60	"
Hlubčice, farní chrám	60	"
Marosvásarhely, osvetový palác	60	"
Vrdm, Simering	60	"
Vácov, dom	50	"
Beuthen, chrám sv. Trojce	50	"
Vídň, ústřední hřbitov	43	"
Paříž, Hotel Maestric	35	"

Titl.
Konkurenční výbor kostela sv. Martina,
v TRƏBIBI.

Věc: stavba varhan.

! Vašemu ctěnému dopisu ze dne 1.t.m. č.64 sdělujeme
s Vámi zdvořile, že náš pan R. NEVORAL dovolí si Vás
navštívit v sobotu dne 6.t.m. asi po 9 hod. dopol.

Pan Nevoral Vám dá všechny informace i když si budete
přátí a prosíme, byste byli přesvědčeni, že pouze
náš světový, solidní podnik Vás v každém ohledu co
nejlépe a odborně obslouží.

Poroučíme se Vám

v dokonalé účtě

Bratři Riegrové

- Dále:
- Jerusalem, chrám sv. Hrobu,
 - Praha, Úpice, Vilemův u golčova Jenkova,
Prostějov (farní chrám)
 - Ústí nad Labem, Liberec, Vítkovice, Brno,
chrám Kapucínů, Sv. Tomáš atd.)
 - Opava, Olomav, Krnov, Košice,
Bratislava (chrám Františkanský)
 - Žilina, Kežmarok, Zvolen, Kremnica, Žohor,
 - Zlatá Moravce, Nitra, Spišská, Nova ves
 - Bardějov, Prešov, Řím (11 varhan), Milán,
 - Terst, Spít, Dubrovnik, Sarajevo, Zahreb,
 - Lubljan, Bukarest, Černovice,
Sinai (kral. hrad Peles),
 - Leningrad, Varšava, Lublin, Krakov, Lvov,
Poznaň, Přemysl, Wopin, Mlechow,
Čenstochow, Zakopane, Iannopol,
Linc, Vídeňské Nove město,
 - Štýrsko, hradeč, Klášter Gottweig, Inomesti,
Sv. Hippolit, Arad, Debrecin,
 - Szatmar, Nemeth, Szeged, Mnichov, Beuthen,
Katscher, Raticov, Šchornberg,
Paříž atd.
 - Mexiko, Buenos Aires, Guadalajara,
Brusel, Lisabon, Gibraltar,
 - Londyn (College of music) atd.,
 - Mora, Forsa, Gnarp, Göteborg, I eksand,
Borlange, Lit, Hsbo, Gustals, Oslo, Nitedal,
Christiansund, Kožan, Čaihrad,
 - Alexandria, Lisabon, Kapské Město atd.,
Lima (Peru) atd.

Nesčetná uznání a vyznamenání ze všech kulturních států světa.

**KOSTELNÍ, KONCERTNÍ
A SALONÍ VARHANY
SVĚTOVÉ POVĚSTI**

TELEGRAMY: RIEGER VARHANY KRNOV
TELEFON KRNOV 54
ŠROVÝ ÚČET: USTŘEDNÍ BANKA, KRNOV

**MĚCHY S ELEKTRICKÝM
POHONEM, PŘESTAVBY
VARHAN**

ŠKŮVÉ KONTA POŠT SPORITELNY
PRAHA 180090
VÍDEŇ 180090
VARSÁVA 180090
BUDAPEŠT 179991

ZÁVOD PRO STAVBU VARHAN

BRATŘÍ RIEGROVÉ

Uznámením rylůským králem Sv. Hrobu

ROKU 1878

FILIAŁKY: **BUDAPEŠT X**
SZIGLIGETI-UTCA 29

MOCKER
HORNÍ SLEZSKO

KRNOV

Z velkého počtu dodaných varhan
stůjež uvedeny:

Praha, chrám. P. Marie Snežné	90 hlasů
Praha-Vinohrady, bio Beránek	98 ..
Bratislava, ev. chrám	69 ..
Komárno, farní chrám	58 ..
Karlovy Vary, Grand Hotel Pupp	53 ..
Brno, Stadion	50 ..
Olomouc, dóm	50 ..
Brno, něm. dóm	48 ..
Praha, bio Skaut	41 ..
Hojnica, chrám Františkánů	41 ..
Liberec, arciděkanství chrám	40 ..
Vídeň, koncertní dóm	116 ..
Solnohrad, Mozarteum	80 ..
Budapešť, korunovační chrám	80 ..
Viborg (Finsko) dóm	76 ..
Janow-Gieszowice (Polsko)	75 ..
Budapešť, univerzitní chrám	73 ..
Vídeň, sal Musikvereinu	71 ..
Łódz (Polsko) chrám sv. Matěje	60 ..
Bilsko, farní chrám	60 ..
Celovec, koncertní dóm	60 ..
Hlubčice, farní chrám	60 ..
Marosvásarhely, osvětový palác	60 ..
Vídeň, Simering	60 ..
Vacov, dóm	50 ..
Beuthen, chrám sv. Trojice	50 ..
Vídeň, ústřední hřbitov	43 ..
Paříž, Hotel Majestic	35 ..

Dále:

- Jerusalem, chrám sv. Hrobu,
- Praha, Úpice, Vilemov u golčova Jeníkova,
- Prastejov (farní chrám)
- Usti nad Labem, Liberec, Vítkovice, Brno,
- (chrám Kapucínů, Sv. Tomáš atd.)
- Opava, Orlova, Krnov, Kořice,
- Bratislava (chrám františkánský)
- Zilina, Kežmarok, Zvolen, Kremnica, Zohor,
- Zlate Moravce, Nitra, Spišská, Nová ves
- Bardéjov, Prešov, Rim (II varhan), Milán,
- Terst, Split, Dubrovnik, Sarajevo, Záhřeb,
- Lublaň, Bukarešť, Černovice,
- Sinai (král. hrad Peles),
- Leningrad, Varsáva, Lublin, Krakov, Lvov,
- Poznan, Premysl, Wojcin, Mlechow,
- Čenstochow, Zakopane, Iarnopol,
- Linec, Vídeňské Nove město,
- Stýský hradec, Klášter Gnitweig, Inomosti,
- Sv. Hippolit, Arad, Debrecln,
- Szatmar, Nemeti, Szeged, Michov, Bauthen,
- Katscher, Ratibor, Schomberg,
- Paříž atd.,
- Mexiko, Buenos Aires, Guadalajara,
- Brussel, Lissabon, Gibraltar,
- London (College of music) atd.,
- Mora, Forsa, Gnarp, Göteborg, Leksand,
- Borlänge, Lit, Ilso, Gustafs, Oslo, Nitedal,
- Christiansund, Kodaň, Cahhrad,
- Alexandria, Lisabon, Kapské Město atd.,
- Lima (Peru) atd

V KRNOVĚ, 16. září 1930.

Titl.

Konkurenční výbor kostela sv. Martina,
V TŘEBÍČI.

Velevážený pane předsedo,

děkujeme tímto zdvořile za zaslání smluvné a
potvrzovací listy, z nichž Vám jeden výtisk firmou
podepsaný vracíme.

Bohužel jsme byli nuceni škrtnouti dodatek -do 1/4
roku- u třetí splátky, ježto jsme zjistili, že
obnos Kč 115.000.-- za Vaše varhany představuje pouze
naše reálný výdaje. dříž neráme již zisku, ztrátu
těž nechceme mít.

Převzali jsme stavbu Vašich varhan za tak výjimečně
nízkou cenu, ježto si od nich slibujeme ve Vašem kraji
velkou reklamu. Jsme přesvědčeni, že budete svého
času naši firmu zájemcům doporučovat, prosíme Vás
však, byste cenu varhan nikdy neodávali a každého
poukázali, aby se v té věci obrátil na nás.

Poufáme, že jste hlásili biskupské konsistoři v Brně
pořízení nových varhan za účelem dosažení formálního
souhlasu.

U konstrukci motoru elektrického čerpadla vzduchu
potřebujeme ještě následující údaje, o jichž sdělení
tímto zdvořile prosíme: jaký jest elektrický proud
pro motor o 1 HP, stejnosměrný neb střídavý, o jakém
napětí; u střídavého proudu udejte laskavě též počet
fází a kmitů.

Děkujeme Vám za důvěru kterou jste naší firmě pověřením
stavbou nových varhan projevíli a ujišťujeme, že
budete s naším nástrojem plně spokojeni.

Poroučíme se Vám

v dokonilé účtě

1 příloha.

Bratři Riegrové

Nesčetná uznání a vyznamenání ze všech kulturních států světa.

14.2. Spartace skladeb

Alma redemptoris

Jindřich Štrniště

Cornet

Clarinet in E-

Flute in E-

Canto

Violin I

Violin II

Viola

Contrabass

Organ

Al - ma At - ma Re - dem - plo - nis Ma - ter Ma - ter quæ per - vi - a coe - li Pur - ta ma - nes et Stel - la

This system contains the first five measures of the score. The vocal line (Canto) begins with the lyrics "Al - ma At - ma Re - dem - plo - nis Ma - ter Ma - ter quæ per - vi - a coe - li". The instrumental parts for Clarinet, Flute, Violin I, Violin II, Viola, and Contrabass are also present, with the Organ part being silent.

Ch.

Fl. I

Fl. II

S. 2

Vln. I

Vln. II

Vla.

Ch.

Org.

Ma - nis - Suc - cur - re cae - les - ti Bur - ge - re que cae - les - ti pu - lo qui cu - tal

This system contains measures 6 through 11. The vocal line continues with the lyrics "Ma - nis - Suc - cur - re cae - les - ti Bur - ge - re que cae - les - ti pu - lo qui cu - tal". The instrumental parts for Clarinet, Flute, Violin I, Violin II, Viola, and Contrabass continue. The Organ part remains silent.

29 30 31 32 33 34 35

Cnt.

E-VI

VI

S. 2

que genu - is - ti Na - tu - ra mi - ran - te tuum sanc - tum sanc -

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vcl.

Org.

Detailed description: This block contains the first system of a musical score, measures 29 through 35. It features a vocal line for Soprano 2 (S. 2) with Latin lyrics: "que genu - is - ti Na - tu - ra mi - ran - te tuum sanc - tum sanc -". The score includes staves for Contralto (Cnt.), Flute (E-VI), Viola (VI), Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Violoncello (Vcl.), and Organ (Org.). The organ part is mostly silent in this section.

36 37 38 39 40 41 42

Cnt.

E-VI

VI

S. 2

rum Ge - ni - to - rum Ve - ri Fi - lii Ve - ri Pro - ce - ptus - sub - sti - tus Co - cae - li et

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vcl.

Org.

Detailed description: This block contains the second system of the musical score, measures 36 through 42. The vocal line continues with the lyrics: "rum Ge - ni - to - rum Ve - ri Fi - lii Ve - ri Pro - ce - ptus - sub - sti - tus Co - cae - li et". The instrumental parts for Violin I, Violin II, Viola, and Cello are active, providing a rhythmic accompaniment. The organ part remains silent.

Alma r. d. mptoris

Musical score for measures 22-31. The score includes parts for Cello (Cl), Flute (Fl), Saxophone 2 (S2), Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Viola (Vla.), Cello (Cb), and Organ (Org). The Cello part features a melodic line with a long slur from measure 24 to 31. The Flute part has a rhythmic pattern of eighth notes. The Saxophone 2 part is mostly rests. The Violin I and II parts play a steady eighth-note accompaniment. The Viola part has a similar eighth-note accompaniment. The Cello part has a simple bass line. The Organ part is mostly rests.

Musical score for measures 32-39. The score includes parts for Cello (Cl), Flute (Fl), Saxophone 2 (S2), Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Viola (Vla.), Cello (Cb), and Organ (Org). The Cello part has a melodic line with a long slur from measure 32 to 39. The Flute part has a rhythmic pattern of eighth notes. The Saxophone 2 part has a melodic line with lyrics. The Violin I and II parts play a steady eighth-note accompaniment. The Viola part has a similar eighth-note accompaniment. The Cello part has a simple bass line. The Organ part is mostly rests.

DA - tu - tu m. MPTORIS Na - tu - ra tu - m. MPTORIS tu - um. MPTORIS tu - um. Ge - ni - te -

Ave Maria

anonym
(z archivu kostela
sv. Martina v Třebíči)

1 2 3 4 5 6

A - ve, A - ve, A - ve, A - ve, Ma - ri - a, gra - ti - a gra -

7 8 9 10 11 12

ti - a ple - na, ple - na, Do - mi - nus Do - mi - nus te - cum. Be -

13 14 15 16 17 18

ne - di - cta Be - ne - di - cta tu in mu - li - c - ri - bus, mu - li - c -

19 20 21 22 23 24

ri - bus, et be - ne - di - ctus fru - ctus ven - tris tu - i Je - sus.

25 26 27 28 29 30 31

San - cta Ma - ri - a, Ma - ter De - i, o - ra pro no - bis o - ra pro

32 33 34 35 36 37

no - bis Ma - ter De - i, o - ra pro no - bis o - ra pro nu - bis

38 39 40 41 42 43 44

pec - ca - to - ri - bus nunc et in ho - ra mor - tis A - men A - men

14.3. Faksimile pramenů

č. i. 156.

007 9 / 07 / 0 10

HUDEBNÍ ARCHIV

sv. I

obč. I

Anna I

Preempta

Soprano Solo

Violino 1mo et 2do Viola d. Alto

Flauto Clarinetto

Contrabass.

Comp. G. Smetana

+ 2 Corni

Comp. 1839.

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notation includes various note values such as eighth and sixteenth notes, as well as rests. The piece begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as *Allegretto*.

Allegretto

Handwritten musical notation on a five-line staff, continuing the piece. The notation features more complex rhythmic patterns, including sixteenth-note runs and slurs. The tempo remains *Allegretto*.

Largo

Handwritten musical notation on a five-line staff, showing a change in tempo to *Largo*. The notation is more intricate, featuring complex melodic lines and dense chordal textures. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

Partial view of handwritten musical notation on the right edge of the page, showing the continuation of the piece on another staff.

0079107 10 10. Anct.

Soprano Solo.

HUDEBNÍ ARCHIV
Chrám sv. Martina v Třebíči

Alma Alma alma Recempto-ria Mater
 Mater que per vi- cae- coe- li. Ter- se manis et stel-
 la, maris su- ou- re ca- con- tu. Sur- ge re
 qui cu- rat po- pu- lo qui
 cu- rat po- pu- lo su que ge- nis- ti- na,
 Tu- ra mi- ran- te mi- ran- te mi- ran- te tuum
 sanctum Ge- ni- to- rem, 2. Sur- ge re qui
 cu- rat po- pu- lo su que ge- ni- is- ti- na,
 su- re mi- ran- te tum sanc- tem
 sanc- tem ge- ni- to- rem virgo pri- us vir- go pri-
 us, ac post- ri- us Gabri- e- lis ab o-
 re. Ma- tu- ra mi- ran- te

tu - ra mi - ran - te tuum sanc - tum ge - ni - to -
ri - um sanc - tum ge - ni - to -
ri - um pri - us ac poste - ri - us po -
ste - ri - us Ga - bri - e - lis ab o - . . .
re, Ga - bri - e - lis ab o - . . . re.
Su - mus ih - lud sumus ih - lud a - ve a - ve pe - ca
to - rum pe - ca to - rum mise re re.

3.
2.

1079/01/10/10

Andante Violino 1ma

Stemmel

Adagio
completiss.

p *pp* *mf* *f* *tutti*

solo *rit.*

For ma

Handwritten musical score for three staves. The top two staves contain a melodic line with various notes and rests. The bottom staff contains the word "Solo" and a signature "H. H. H.".

A series of ten empty musical staves.

079/07 10 10

III DEBNÍ ARCH
chrám
sv. Martina v Třebíči

Violino II^{do}

Andante.

Amare
completis.

The musical score consists of 13 staves of handwritten notation. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The tempo is marked 'Andante.' and the mood is 'Amare completis.' The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings: *p* (piano), *mp* (mezzo-piano), and *f* (forte). There are also performance instructions like *all.* (allegro) and *Tutti*. Measure numbers 10, 20, 30, 40, 50, 60, and 70 are indicated throughout the piece. The score concludes with a large, decorative flourish at the end of the final staff.

Handwritten musical notation on two staves. The top staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). It contains five measures of music, each featuring a melodic line with eighth notes and a corresponding chordal accompaniment of eighth notes. The bottom staff begins with a bass clef and contains a melodic line with eighth notes, followed by a series of chords and a final cadence. The notation is written in black ink on aged paper.

Ten empty musical staves, each consisting of five horizontal lines, arranged vertically below the first two staves. These staves are currently blank, providing space for further musical notation.

0079/07/10 10

Viola di Alto.

F. DEBNÍ ARCHIV
chrámu
sv. Martina v Třebíči

And.

The musical score consists of 11 staves of handwritten notation. The first staff begins with the word "Alma" written in a large, flowing script. The music is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat. The tempo is marked "And.". Dynamics include *p* (piano), *fz* (forzando), *mp* (mezzo-piano), and *chf* (chiaro). There are several slurs and phrasing marks throughout the piece. The score concludes with a double bar line and the word "fina" written below the final staff.

Handwritten musical notation on three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 6/8 time signature. The notation includes quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, with some notes beamed together. The second staff continues the melody with similar note values and some slurs. The third staff features a treble clef, a key signature of one sharp, and a 6/8 time signature. It contains a series of chords, some with multiple notes, and ends with a double bar line and a decorative flourish.

Ten empty musical staves, each consisting of five horizontal lines, arranged vertically below the first three staves.

0079/07/10 10

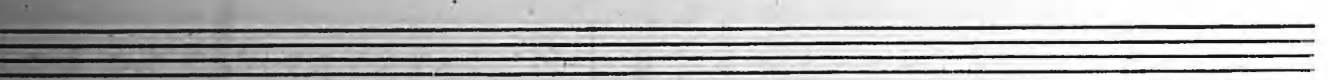
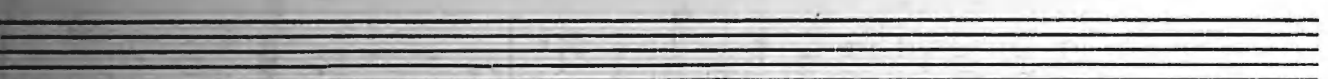
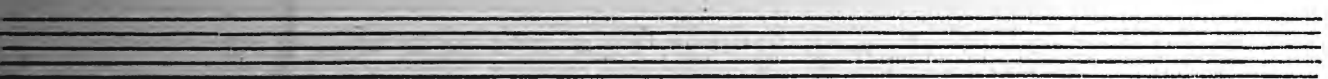
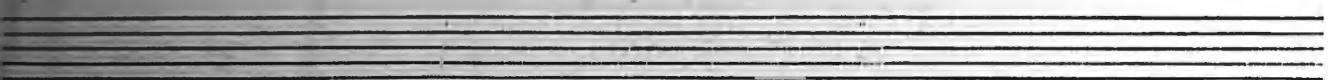
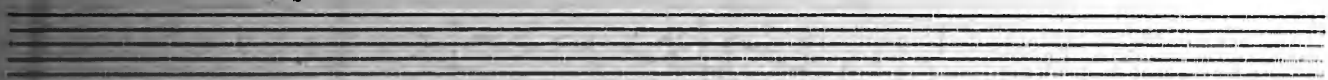
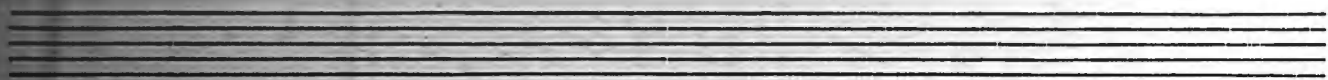
Andante Basso

HUDEBNÍ ARCHIV

Christina
SV. MARCINA V PŘEBŘEZÍ

Alma

The musical score consists of 13 staves of music. The first staff begins with the word 'Alma' written in a large, decorative cursive font. The music is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat. The tempo is marked 'Andante'. Dynamics include *p* (piano), *pp* (pianissimo), and *mp* (mezzo-piano). The score concludes with the word 'Firma' written in a smaller cursive font at the end of the final staff.

979 107 10 10

Clarinetto Mus. in Es.

MÚZEJNÍ ARCHIV
Střápnice
sv. Martina v Třebíči

3. Solo

Andante

pp.

Solo

Solo

26. Ferma

b.

J. Hummel

0079/07/010

Mauro in Es.

HOŘEDŮNĚ ARCHIV
chrámu
sv. Martina v Třebíči

Andant. *Solo*

8. *pp*

Solo

Solo

21. *Fine*

rem hu- am sanc- tum ge- ni- so-
 rem ex- go- pri- us, De- go- pri- us ac po- ste-
 ri- us, Sa- bri- e- lis ab o- ni- ne sa-
 bri- e- lis ab o- ni- ne sa- mens-
 il- lud sumens il- lud a- ce a- ce po- ce- torum ni- se-
 re- re.

Quintus Hinc

*

 Ho- rum po- ce- re.

00791071010

HUDEBNÍ ARCHIV
— chramu
sv. Martina v Třebíči

Violino I^o

Alma

Handwritten musical notation on three staves. The notation includes various notes, rests, and dynamic markings. The word "piano" is written vertically on the second staff. A signature is visible on the right side of the page.

piano

Handwritten signature

079/07/010

Violino Solo

MÚZEJNÍ ARCHIV
chrámu
sv. Martina v Třebíči

Alma

Handwritten musical score for Violino Solo, titled "Alma". The score consists of 13 staves of music. The first staff is the melody, starting with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a tempo marking of "Alma". The subsequent staves are for the left hand, with various markings such as "f", "ff", and "p". The piece concludes with a double bar line and a decorative flourish.

Handwritten musical notation on two staves. The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bottom staff contains a bass line with eighth notes and rests. A large, stylized signature is written over the bottom staff.

Handwritten signature
1844

079/07/010

Alto Viola

MUDEBNĚ ARCHIV
chrámu
sv. Martina v Třebíči

Alma *Andante*

The musical score is written for Alto Viola and is titled "Alma". It is marked "Andante" and is in the key of F# (one sharp) and 3/4 time. The score consists of 14 staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The tempo is marked "Andante". The music is written in a cursive hand and includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

Handwritten musical notation on two staves. The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bottom staff contains a bass line with a few notes and rests. There are handwritten annotations 'pp' and 'poco più forte' below the notes.

A series of ten empty musical staves, each consisting of five horizontal lines, arranged vertically on the page.

0079/07/010

HUDEBNÍ ARCHIV
chrámu
sv. Martina v Třebíči

Flöten Concerto

Alma

Solo

Solo

26

0079/07/010

Clarinetto in B

DUDEBNÍ ARCH
chrámu
sv. Martina v Třebí

Alma

Solo

Solo

Solo

Solo

26

0079/07/010

Corno 1° in E^b

HUDERNI

SV. MARINA V. FEBICI

Alma

(.)

[Handwritten signature]

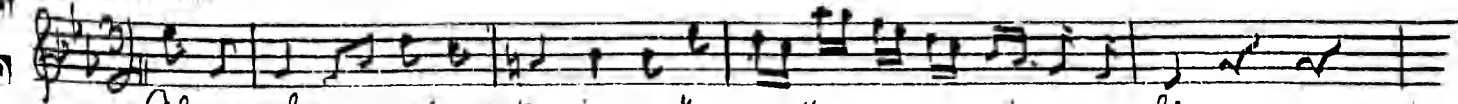
et tu ad mi ram ta ra mi can te
 tu non vane tum ge mi ta rum tu rum
 vane tum ge mi ta rum in go gam us
 Deo go spi ri tus as pe cte re no bis in Fi de
 tis ad o a tempo re in spi ri tu et vi va
 re
 a. re a. re in ca to rum pe ca to rum mi se
 re re

Alma

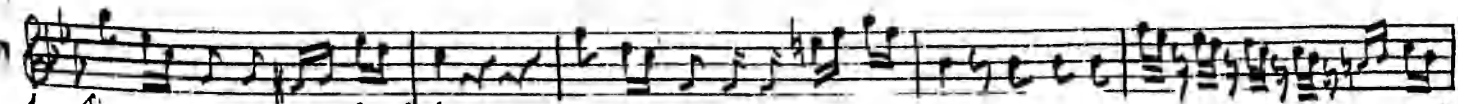
Al. ma ul ma re dem. pto. ris Ma ter Ma ter quee pri vi.
 a cor. li Poi ta ma nos et Stel. la maris suc. cu. re cu don.
 ti, Sur ge re qui " " " cu. rat po. " " pu lo qui " "
 cu. rat po. " pu lo tu que ge. nu i ste, na tu. ra
 mi ran te mi ran. te mi ran. te tuum sanc tum ge. ni.
 to rem) Sur. ge. re qui. cu. rat po. pu lof
 tu que ge. nu is. ti na tu ra mi ran te tuum Sanc
 tum Sanc tum Ge. ni. to. rem, vir go pri.
 us vir go pri. us ac po ste ri. us Gabri e. les
 ab o. res.)

079/07/010

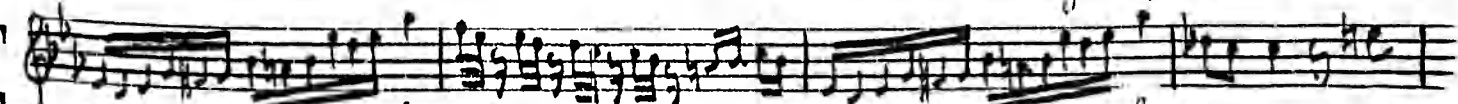
Andante

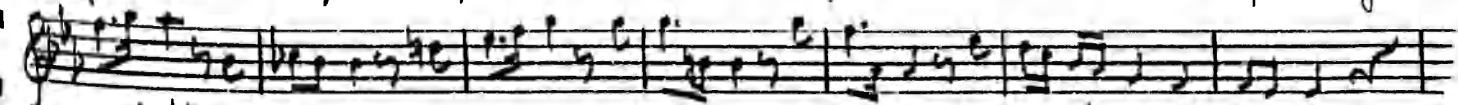
Alma alma redemptionis mater mater que per vi-a coe-li

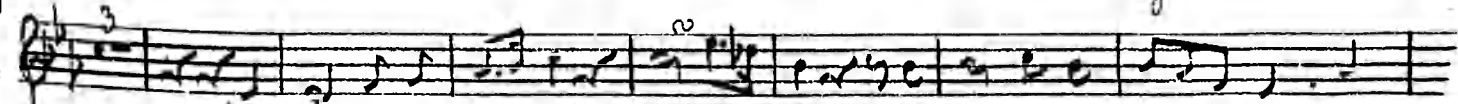
Porta manes et stel-la maris succure cadenti surgere qui - - - curat

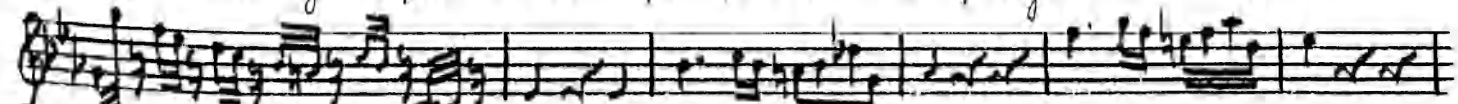
po- - pu-lo qui curat po- - pu-lo tu que ge-

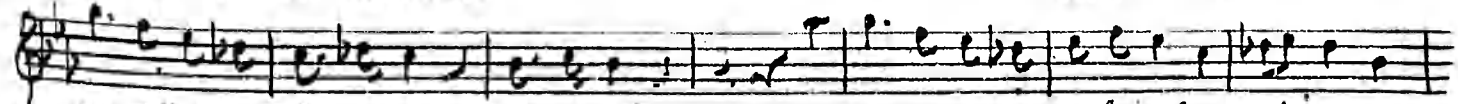
niisti na-tu-ra mi-rante mi-rante mirante in sanctum geni-lo-rem

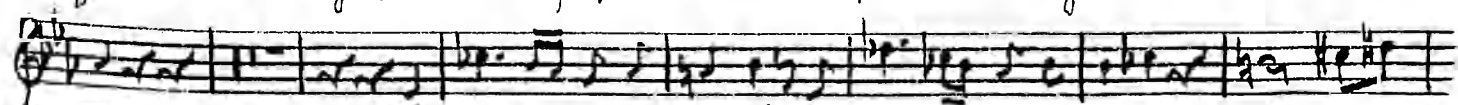
Sur-ge-re qui cu-rat po-pu-lo tu que genu-i-sti na

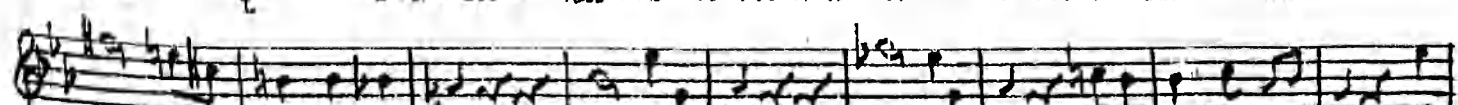
tu- - ra mi-ran-te tu-um san-ctum san-ctum

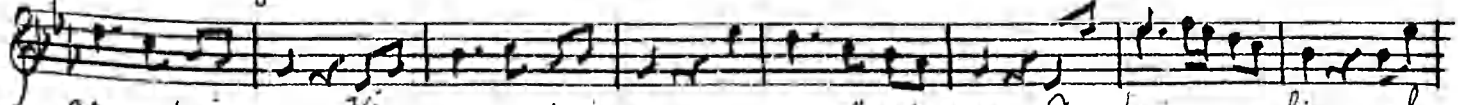
genitorem virgo prius virgo pri-us ac poste-rius Gabuehs ab o-

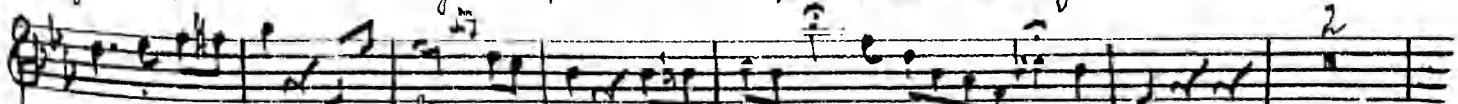
re - Na-tu-ra mi-rante na-tu-ra mi-rante tu-um

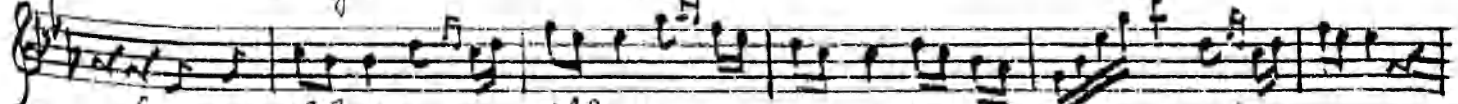
sanctum geni-to-rem tu-um san-ctum ge-ni-to-rem Vir-

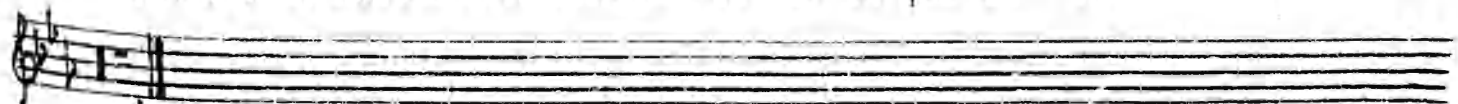
go pri-us Vir-go pri-us ac po-steri-us Ga-bri-e-lis ab

o-re Ga-bri-e-lis ab o- - - re

Sumens illud sumens illud a-ve a-ve pec-ca-to-rum mise-re-re.

No. 1

Lucia

Handwritten musical score for Lucia, consisting of approximately 10 staves. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings such as *p* and *f*. The music is written in a cursive style typical of 18th or 19th-century manuscripts.

Adagio

Handwritten musical score for Gloria, consisting of a single staff with notes and rests. The notation is simple and appears to be a vocal line.

Gloria patri et Se te a do mi num i noe de

Gloria

Handwritten musical score for Gloria, consisting of approximately 3 staves. The notation includes notes, rests, and dynamic markings. The music is written in a cursive style.

Ständchen

Ständchen
The the Maria gna

Wie grüßest du mich
Wie grüßest du mich

Wie grüßest du mich
Wie grüßest du mich

Wie grüßest du mich
Wie grüßest du mich

Wie grüßest du mich
Wie grüßest du mich

Handwritten signature or initials at the bottom right of the page.

Handwritten title: Gloria

Handwritten musical notation on a single staff, including a treble clef, a key signature of one flat, and a 3/4 time signature. The notes are written in a cursive hand.

Handwritten musical notation on a single staff, continuing the melody from the previous staff.

guelia, gratia plena, ipse rex; Da mihi Domine

simile iudicia, Accedite, in iudicio, multi

mi, huius, et bene dicitur iudicium

Handwritten musical notation on a single staff, continuing the melody.

etiam, Sancta Maria Mater Dei a peccatis

Handwritten musical notation on a single staff, continuing the melody.

etiam, Sancta Maria Mater Dei a peccatis

Terzono.
Stando modo.

Stue tac stae the Maria

gradia gratia plena ple na Dominus Dominus

cum benedicta benedicta da in melle cri bris melle

ni stus or bene Dicitur quod dicitur

Seda Maria Mater Dei or regno na tivit a regno

Allegro

Incanto vocale
Kyrie

And.
Ite mae Ite mae Ite Mariae

And.
Ite Mariae Ite Mariae Ite Mariae

And.
Ite Mariae Ite Mariae Ite Mariae

And.
Ite Mariae Ite Mariae Ite Mariae

And.
Ite Mariae Ite Mariae Ite Mariae

And.
Ite Mariae Ite Mariae Ite Mariae

And.
Ite Mariae Ite Mariae Ite Mariae